Ազգ
Azg
armenian daily
7 ՓԵՏՐՎԱՐ 1997 ՈՒՐԲԱԹ # 23 (1277)

Եվրոպայում մոլեգնում է գրիպի համաճարակը

6 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՌՖԻ. Եվրոպայում մոլեգնում է գրիպի համաճարակը: Հունվարի վերջից հետո Բելգիայում շուրջ 300 հազար մարդ է հիվանդացել գրիպով կամ շնչառական ուղիների հիվանդություններով: Հիվանդացածների գերակշիռ կեսը երեխաներ են. 30 հազարից ավելի մարդ հիվանդանոց է ընկել. 60 հազար հիվանդ է գրանցվել Հունգարիայում, այդ թվում նաեւ վարչապետ Գյուլա Հոռնը, որը ստիպված է եղել հետաձգել իր արտասահմանյան այցը: Վերջին շաբաթների ընթացքում Հունգարիայում գրիպից 19 մարդ է մահացել: Ռուսաստանի պաշտոնյաների տվյալների համաձայն, Սանկտ Պետերբուրգում միայն նախորդ 40 հազար մարդ է տառապում այդ հիվանդությամբ: Քաղաքում 13 դպրոց է փակվել: Հիվանդ է նաեւ Թաթարստանի նախագահ Շայմիեւը, իսկ Վատիկանից հայտնում են, որ Հռոմի պապ Հովհաննես Պողոս Բ-ն գրիպի պատճառով չեղյալ է հայտարարել իր բոլոր հանդիպումները:

ՓԱՐԻԶ

Ժակ Շիրակ. «...հավատացյալները պետք է պահպանեն իրենց պաշտամունքը Ղարաբաղի 1600 եկեղեցիներում»

ՓԱՐԻԶ, 6 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍՍ: Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակն այսօր ընդունեց այցով Փարիզում գտնվող Ամենայն հայոց Գարեգին Ա կաթողիկոսին: «Ազատություն» ռադիոկայանի վկայությամբ, կաթողիկոսը Ելիսեյան պալատ է ժամանել կեսօրին, ուր նրան եւ ուղեկցողներին դիմավորել է նախագահը: Այնուհետեւ նրանք մոտ 40 [illegible] մայնից խոշորագույն համայնքն է Եվրոպայում եւ վերջին երկու համաշխարհային պատերազմների ընթացքում իր արյունն է թափել ամենքիս մայր հայրենիքի Ֆրանսիայի համար եւ այսօր էլ իր տաղանդն է ի սպաս դնում բոլոր բնագավառներում»: Ժակ Շիրակն իր խոսքում յիշատակել նաեւ նշել Հայաստանի կողմից Քրիստոնեության ըն- [illegible]

[illegible]

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Հայաստանի տնտեսության 70 տոկոսը ստվերային է, պնդում է Էդ. Եգորյանը

Իսկ Արտ. Թումանյանի կարծիքով՝ «կանխիկ դրամաշրջանառությունը պետության հսկողությունից դուրս է»

[illegible]

Վարչապետը մեկնեց Լոնդոն

[illegible]

Կադրային փոփոխություններ ՀՀ կառավարությունում

[illegible]

Նոր դեսպան ԱՊՀ-ում. Գլխավոր քարտուղար

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ վարչապետի 1997 թ. փետրվարի 4-ի որոշմամբ [illegible]

Տնտեսական ազատության գաղափարը Հայաստանի համար ընդունելի է

[illegible]

Ողջում ԱՄՆ պետդեպարտամենտի ամենամյա զեկույցում

[illegible]

[illegible]

Կիպրոսում նոր բախում հույների ու թուրքերի միջեւ

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

ընթացիկ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Հայաստանի տնտեսության 70 տոկոսը ստվերային է, պնդում է Էդ. Եգորյանը

Իսկ Արտ. Թումանյանի կարծիքով՝ «կանխիկ դրամաշրջանառությունը պետության հսկողությունից դուրս է»

Սկիզբը էջ 1

Ըստ նրա ՀՀ նախագահի, ԱԺ-ի եւ կառավարության միասնական քաղաքական կամքը միայն կարող է բարելավել այդ համակարգի աշխատանքները: Անդրադառնալով հարկերի եւ տուրքերի գանձմանը, Եգորյանը նշեց, որ 96 թ. գանձվել է դրանց առավելագույնը 30 տոկոսը: «Իսկ դա նշանակում է 70 տոկոս ստվերայնություն», ընդգծեց Եգորյանը: Ըստ նրա, Հայաստանում ներդրումներ չեն կարող լինել, քանի որ արդյունաբերության շահութաբերությունը ի զորու չէ մրցակցելու առեւտրի շահութաբերության հետ, իսկ նման բարձր մրցակցության պայմաններում ներդրումներ անելը ձեռնտու չէ:

Արմեն Եղիազարյանը նշեց, որ «այսօր ռեալ ռեզերվներ կան միայն ակցիզային հարկում»: Նա կարեւորեց չհարկվող նվազագույնի ծավալների ավելացումը: Այնուհետեւ անդրադառնալով Արամ Մանուկյանի դրույթների վաճառքն արգելելու պահանջին, Եղիազարյանը նշեց, որ այդ «սկզբունքը էնցիկլոպեդիկ է», իսկ իր մոտեցումը «շատ ավելի ռեալ»:

Արտաշես Թումանյանը «ամենաօպտիմիստական նյութը» համարեց Էդ. Եգորյանի խոսքը: Անդրադառնալով մակրոտնտեսական հավասարակշռության խնդրին, Թումանյանը նշեց, որ հաճախ նման հավասարակշռությունը կարող է տանել մահվան, իսկ «անհավասարակշռված վիճակը մահվան վիճակն է»: Թումանյանը կարեւորեց տնտեսության նկատմամբ հարկային քաղաքականության չեզոքության պահպանման սկզբունքը, քանզի դա չպետք է խանգարի կոշտ հարկային քաղաքականության ծավալմանը: «Մենք չենք կարող հարձակվել ստվերային տնտեսության վրա», քանի որ «դրանով բյուջե ձեւավորելը կլինի ոչ իրատեսական խնդիր»: Արտ. Թումանյանն ընդգծեց նաեւ, որ պարտադիր կերպով պետք է հարկվեն գերշահույթ ստացողները: «Կանխիկ դրամաշրջանառությունը պետության հսկողությունից դուրս է», ավելացրեց հարկային տեսչության պետը: «Ես շտապում եմ, որ բյուջեն ընդունվի», վերջում ասաց Թումանյանը:

Կոմկուսի խմբակցության անունից Սերգեյ Բաղալյանն ասաց, որ բյուջեի այս տարբերակը «ցույց է տալիս տնտեսության այն ողբալի վիճակը», որին հասցրել է վերջին 4-5 տարիների քաղաքականությունը: «Այսօրվա վիճակով ոչ մի նախադրյալ չկա արդյունաբերության վերականգնման համար», ավելացրեց Բաղալյանը: Նա միաժամանակ նշեց, որ միակ դրական պահն այն է, որ «սկսում ենք սթափվել»: Վերջում ՀԿԿ-ի ղեկավարը նշեց, որ իրենց կուսակցությունը «արջի ծառայություն» կմատուցեր կառավարությանը, եթե «այս ձեւով այս բյուջեն» ընդուներ:

«Շամիրամի» ներկայացուցիչը հայտարարեց, որ խմբակցությունը կողմ է քվեարկելու բյուջեի նախագծին: «Բարեփոխումներից» Արմեն Մարտիրոսյանը նշեց, որ այս բյուջեի ընդունմամբ ավարտվելու է «ազգային տնտեսության ղեկավարման փուլը», եւ կարեւորեց արտահանման ազգային ծրագրի մշակումը:

Տեր Հուսիկ Լազարյանը («Հանրապետություն») ափսոսանք հայտնեց, որ բյուջեի նախագիծը քննարկվում է ՀՀ պետական բյուջեի մասին ՀՀ օրենքի բացակայության պայմաններում: «Ո՞ւմն է այս բյուջեն», իր իսկ հարցին Տեր Հուսիկը պատասխանեց. «Իրականում սա նոր կառավարության բյուջեն չէ, այլ հին կառավարության բյուջեի նոր կառավարության տարբերակը»: Տեր Հուսիկը հայտարարեց, որ բյուջեի այս տարբերակը որեւէ կապ չունի «Հանրապետություն» միավորման ծրագրի հետ: Չնայած դրան, Տեր Հուսիկը նկատեց, որ «Հանրապետությունը» կարող է որոշակի զիջումների գնալ ելնելով կառուցողական մոտեցումներից»: Ինչ վերաբերում է խմբակցության վերջնական որոշմանը, ապա ինչպես տեղեկացրեց նրա նախագահը, այն հայտնի կլինի միայն խմբակցության նիստերից հետո:

ԱԺ փոխնախագահ Կարապետ Ռուբինյանը նշեց, որ բյուջեի նախագծի այս տարբերակը համեմատած 1-ինի միայն «կոսմետիկ, ոչ սկզբունքային» փոփոխությունների է ենթարկվել: Նա ափսոսանք հայտնեց, որ կառավարությունը չօգտվեց օրենքով իրեն վերապահված 1.5 ժամ տեւողությամբ ելույթի իրավունքից, որ հնարավորություն կտար ներկայացնելու կառավարության տեսակետները սպասվող ներքին եւ արտաքին «մարտահրավերների» շուրջ: «Այդ մարտահրավերների պատասխանները չեն երեւում», ընդգծեց Ռուբինյանը:

Ռուբինյանը, սակայն անտեսեց այն հանգամանքը, որ իր նախանշած կարեւորագույն հարցերի պատասխանները պետք է տրվեն ոչ թե վարչապետից, այլ Հայաստանի արտաքին եւ ներքին քաղաքականության ռազմավարությունը մշակող գլխավոր անձից՝ ՀՀ նախագահից: Ինչեւէ:

Վերջում, ամփոփելով բյուջեի նախագծի քննարկումը, ԱԺ նախագահը գոհունակությամբ նշեց, որ նոր կառավարությունը պահպանել է ժառանգականությունը, «եւ դա ճիշտ է», քանի որ ռազմավարությունը՝ անցումը շուկայական տնտեսության, Հայաստանում չի փոխվում: Իսկ մարտավարական փոփոխությունները, ըստ Արարքցյանի, տեղի են ունենում կառավարության փոփոխմամբ, ինչը կայացել է 96 թ. նոյեմբերին նոր վարչապետի նշանակմամբ:

Բ. Արարքցյանի ելույթից նաեւ պարզ դարձավ, որ նույն ժամկետում 96 թ. նոյեմբերին, ավարտվել է «շուկայական տնտեսության անցման ռոմանտիզմի շրջանը»:

ԱԺ կանոնակարգի համաձայն, բյուջեի նախագծի շուրջ մտքերի փոխանակության ավարտից հետո հայտարարվեց առնվազն 48-ժամյա ընդմիջում, որը կարող է ավելի երկար տեւել:

Այդ ընթացքում, պետք է ենթադրել, ետնաբեմերում կշարունակվի բյուջեի նախագիծն ընդունելու շուրջ «զիջումների» չափի եւ մեխանիզմների ճշգրտման լարված գործընթացը:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Օ՜, փոս է ճանապարհը... դեպի Եվրախորհուրդ

Ինչպես հայտնի է, Հայաստանում է գտնվում Եվրախորհրդի միջխորհրդարանական վեհաժողովի մարդու իրավունքների հանձնաժողովի պատվիրակությունը, որի կազմում են Դանիել Շվաբը, Ջերի Մակարչիկը եւ Քրիստիան Դուրանը: Այցի նպատակն է ծանոթանալ Հայաստանի իրավական համակարգին: Այցի շրջանակներում պատվիրակությունը երեկ հանդիպեց ԱԺ խմբակցությունների ներկայացուցիչների հետ (ներկա էին ԱԻՄ-ը, «Շամիրամը», ՀԿԿ-ն. ԱԺՄ-ի հետ հանդիպումը կայացել էր կուսակցության գրասենյակում):

Քրիստիան Դուրանը նշեց, որ Հայաստանը ներկայումս Եվրախորհրդում ունի հատուկ հրավիրյալի կարգավիճակ, ինչը որեւէ իրավասություն կամ պարտավորություն չի ենթադրում, իսկ Հայաստանը Եվրախորհրդի մշտական անդամ դառնալու հայց է ներկայացրել: Եվրախորհրդի ներկայացուցիչները ծանոթացրեցին անդամակցման կանոնակարգին, նշելով, որ նախեւառաջ հաշվի են առնում հիմնական՝ քաղաքական եւ իրավական հանձնաժողովների եզրակացությունները տվյալ երկրի անդամակցման շուրջ: Ըստ Քրիստիան Դուրանի, Եվրախորհուրդ մտնելն ավելի շատ պարտականություններ է ենթադրում, քան իրավունքներ: Եթե պետությունը անդամակցում է այդ կազմակերպությանը, նշանակում է՝ այդ երկրում հարգում են մարդու իրավունքները: Եվրախորհուրդը չի կարող իր կազմում ընդգրկել այն երկրներին, որոնք չեն կարող երաշխավորել իրենց երկրում մարդու իրավունքների պաշտպանությունը: Ինչպիսի՞ խնդիրներ եք հանդիպում վերափոխումների ընթացքում՝ հարցրեցին պատվիրակության անդամները:

Տեր Հուսիկ Լազարյանը («Հանրապետություն») նշեց, որ ամենաբարդ խնդիրը դատաիրավական ոլորտի բարեփոխումներն իրականացնելն է: Սկզբնապես նախատեսվում էր բարեփոխումներն իրականացնել փուլ առ փուլ, սակայն Սահմանադրության ընդունումից հետո այդ գործընթացն արագացնելու անհրաժեշտություն է առաջացել:

Ըստ Տեր Հուսիկի, հանրապետության օրենսդրությունը պետք է լինի այնպիսին, որ «կենտրոնում մարդը լինի»: Տեր Հուսիկը տեղեկացրեց, որ իրենց խմբակցությունը կողմ է մահապատժի վերացմանը: Ապա անդրադառնալով իրավական համակարգին, «Հանրապետություն» միավորման նախագահն ասաց, որ այդ համակարգը ամրացվել է 70 տարի եւ այսօր հենց համակարգն է դիմադրում բարեփոխումների ընթացքին:

ԱԻՄ-ի անունից Պ. Հայրիկյանը խնդրեց ամեն կերպ աջակցել Հայաստանի անդամակցությանը, բայց ավելացրեց, որ մարդու իրավունքների պաշտպանության առումով Հայաստանը չի համապատասխանում եվրոպական չափանիշներին: «Վերջին 2 ընտրությունների շուրջ մեր կարծիքը համընկնում է միջազգային կարծիքին», ընդգծեց Հայրիկյանը: «Մենք իշխանություններին ասում ենք՝ դուք մարդկանցից գողացել եք ամենաթանկ իրավունքը՝ նրանց ձայնը», նշեց նա: Կարեւորը, ըստ ԱԻՄ-ի նախագահի, ոչ թե իշխանությունների մերձեցումն է Եվրախորհրդին, այլ Հայաստանի մերձեցումը: «Մենք չունենք Սահմանադրական դատարան, չունենք պառլամենտ, չունենք օրինական ընտրված նախագահ», ընդգծեց Հայրիկյանը: Չնայած այս ամենին՝ նա ավելացրեց, որ Հայաստանի անդամակցումը Եվրախորհրդին կարեւոր է այն առումով, որ Հայաստանը ստիպված կլինի պարտավորություններ ստանձնել:

Բայց երբ պատվիրակության ղեկավարը ասաց, որ ընդդիմությունն այն տեսակետն է հայտնում, թե չի կարելի թույլ տալ Հայաստանի անդամակցումը Եվրախորհրդին, քանի որ դա միայն կամրացնի իշխանությունների դիրքերը եւ հնարավորություն կընձեռի նրանց ավելի խախտելու մարդու իրավունքները, այս խոսքի վրա Պ. Հայրիկյանը վրդովվեց եւ հարցրեց՝ «Ո՞վ է ընդդիմությունը, ես ընդդիմություն եմ, ես նման բան չեմ ասել»: Իսկ Եվրախորհրդարանի ներկայացուցիչը անկեղծորեն նկատեց՝ «Վազգեն Մանուկյանն ասաց երեկ, ԱԺՄ-ի գրասենյակում»:

Պ. Հայրիկյանը այս լսելով, խնդրեց ճշտել եւ օգտագործել «ընդդիմության մի մասը» արտահայտությունը:

Այնուհետեւ խոսք եղավ ՍԴ-ի կազմի, ընդհանրապես դատարանների անկախության մասին: «Շամիրամի» ներկայացուցիչը հասցրեց մեկ-երկու բառ ասել Հայաստանում ժողովրդավարության բնական գործընթացի մասին, պատվիրակության անդամներից պահանջելով չմոռանալ մեր ավանդապաշտական ժառանգությունը, իսկ կոմկուսի ներկայացուցիչներին ընդհանրապես հերթ չհասավ, քանի որ տեղեկացվեց, որ պատվիրակության անդամները պետք է հանդիպեն ԱԺ նախագահի հետ:

ՆԱՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

5-Ի ԴԱՍ

Տուժողները հայտարարեցին, որ չեն ճանաչում ամբաստանյալներին

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 6-ին ՀՀ Գերագույն դատարանում սկսվեց 1996 թ. սեպտեմբերի 25-ի դեպքերի կապակցությամբ հարուցված գործի քննությունը: Ներկայումս լսվում է առաջին 5 ամբաստանյալների՝ Վահե Բեկնազարյանի (դատապաշտպան՝ Մարինա Հալաբյան), Հաբեթ Պետրոսյանի (դատապաշտպան՝ Պավլիկ Խուդոյան), Սեյրան Մաթոյանի (դատապաշտպան՝ Գայանե Անտոնյան), Արգիշտի Կիվիրյանի (դատապաշտպան՝ Անահիտ Եսայան) եւ Մկրտիչ Մեղավորյանի (դատապաշտպան՝ Սերյոժա Հովհաննիսյան) գործը: Ամբաստանյալները, որոնք նախկինում դատապարտված չեն եղել, մեղադրվում են ՀՀ ՔՕ 74-րդ հոդվածով՝ «Մասսայական անկարգություններ»:

ՀՀ Գերագույն դատարանի քրեական գործերով կոլեգիայի անդամ, նախագահող Հովիկ Ղուկասյանը հայտարարեց, որ տվյալ եւ «31»-ի գործերի քննությունը ընթանալու է զուգահեռ, ուստի դատապաշտպաններ Մ. Հալաբյանը, Ա. Եսայանը եւ Գ. Անտոնյանը (որոնք պաշտպանում են նաեւ «31»-ի գործով անցնող ամբաստանյալների շահերը) չեն կարող զուգահեռաբար մասնակցել երկու դատավարություններին: Դատապաշտպան Մ. Հալաբյանը նշեց, որ «31»-ի գործով նախագահող Դավիթ Ավետիսյանը պատրաստակամություն է հայտնել ընդառաջել դատապաշտպաններին:

Դատավոր Հ. Ղուկասյանը, դիմելով ամբաստանյալներին, առաջարկեց հաշվի առնել այդ հանգամանքը եւ անհրաժեշտության դեպքում մտածել նոր դատապաշտպաններ հրավիրելու մասին: Ամբաստանյալներ Ա. Կիվիրյանը, Ս. Մաթոյանը եւ Վ. Բեկնազարյանը պնդեցին իրենց ցանկությունն առ այն, որ իրենց շահերը պաշտպանեն հատկապես այդ դատապաշտպանները:

Ամբաստանյալները եւ դատապաշտպանների մի մասը առարկություն չհայտնեցին այն կապակցությամբ, որ դատական նիստերն ընթանան առանց տուժողների ներկայության: Սակայն դատապաշտպաններ Մ. Հալաբյանը եւ Գ. Անտոնյանը կարծիք հայտնեցին, որ տուժողների ներկայությունը դատարանում պարտադիր է: Տուժողներ Վաչագան Հարոյանը, Սասունիկ Պետրոսյանը եւ Գառնիկ Խաչիկյանը (դատական նիստին 10 տուժողներից ներկա էին միայն երեքը) հայտարարեցին, որ չեն ճանաչում ամբաստանյալներին եւ գտնում են, որ իրենց ներկայությունը նիստերին պարտադիր չէ: Դատական կոլեգիան որոշեց, որ դատավարությանը հաջորդաբար մասնակցեն, ինչպես նաեւ հարցաքննվեն բոլոր տուժողները:

Հաջորդ նիստը տեղի կունենա փետրվարի 7-ին:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է [illegible]
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԻՆՉՊԵՍ ԳՐԵԼ

Դարձյալ կվտ.ժ-երի մասին

Էներգետիկայի հարցերը բոլորի ուշադրության կենտրոնում են: Թերեւս դա է պատճառը, որ հանրապետական մամուլը հաճախ է անդրադառնում էներգետիկայի խնդիրներին: Սակայն, ցավն այն է, որ աղավաղվում է չափողականությունը: Օրինակ, գրվում է կվտ/ժ: Մոռացվում է այն կարեւոր հանգամանքը, որ կվտ-ը հզորություն է, իսկ կվտ/ժ-ի չափողականությունն անիմաստ է: Ձեւաբար, իրավունք չունենք գրելու կվտ/ժ, այլ պետք է գրել կվտ.ժ, որը էլեկտրական էներգիայի քանակության չափողականությունն է:

Նմանատիպ վրիպումներ կարելի է տեսնել մեր հանրապետության գրեթե բոլոր թերթերում եւ նաեւ դպրոցական դասագրքերում: Մնում է հուսալ, որ այս հարցին պատշաճ ուշադրություն դարձնելու դեպքում մամուլը զերծ կմնա այսպիսի վրիպումներից:

ՍՏԵՓԱՆ ՊԱՊԻԿՅԱՆ

ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Հայ-ռուսական բաժնետիրական ընկերության հիմնումը՝ Հայաստանի էներգահամակարգի աշխուժացման գրավական

ՀՀ էներգետիկայի նախարարությունից տեղեկացանք, որ ըստ վերջերս ՀՀ տարածքում հայ-ռուսական բաժնետիրական ընկերություն հիմնելու մասին Մոսկվայում ստորագրված համաձայնագրի, հայկական եւ ռուսական կողմերը «Գազպրոմ» ընկերությունում համարժեք մասնակցություն կունենան: Նախնական պայմանավորվածության համաձայն, ռուսական կողմը միջոցներ է ներդնելու գազի, նյութերի, սարքավորումների, մասամբ դրամի տեսքով:

Բաժնետիրական ընկերության ստեղծումը հեռանկարներ է բացում Հայաստանի բնակչության գազամատակարարման վերականգնման, Հայաստանի տարածքով Թուրքիա գազի առաքման եւ ներկրվող գազի շնորհիվ Հայաստանի էներգետիկ համակարգի ազատ հզորությունների արդյունավետ օգտագործման (էլեկտրաէներգիայի արտադրության խթանման եւ հանրապետությունից դուրս հանելու) համար:

Հայաստանում հայ-ռուսական բաժնետիրական ընկերության գրանցումից անմիջապես հետո (այս տարվա առաջին կիսամյակում) ռուսական գազը կմտնի Հայաստան: ՌԴ եւ ՀՀ էներգետիկների համագործակցությունը, որ սկսվել է ՀԱԷԿ-ի վերագործարկումից, այսպիսով համագործակցության նոր փուլ է թեւակոխում:

Լ. Պ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ԵՐԵՒԱՆ

ՀՀՇ-Բագրատյան հարցեր

ԵՐԵՒԱՆ, 6 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ ՀՀՇ վարչությունից եւ ընդհանրապես ՀՀՇ-ից նախկին վարչապետ Հրանտ Բագրատյանի դուրս գալու փաստը ՀՀՇ վարչության նախագահ Տեր Հուսիկ Լազարյանը հրաժարվեց մեկնաբանել, ասելով թե ինքը խնդիր չի տեսնում եւ հարկավոր է հարցն ուղղել Հրանտ Բագրատյանին։

Իսկ ՀՀՇ վարչության անդամ, ԱԺ փոխնախագահ Արա Սահակյանը, մեկնաբանելով հիշյալ փաստ, Արմենպրեսի թղթակցին ասաց. «Դա սպասելի էր, որովհետեւ Բագրատյան-վարչապետը չստացավ ՀՀՇ-ից այն աջակցությունը, որը պետք է ստանար իբրեւ ՀՀՇ-ից առաջադրված վարչապետ։ Թեեւ, կարող էր լինել հակառակը՝ ՀՀՇ-ն հրաժարվեր Բագրատյան-վարչապետից, որովհետեւ Բագրատյան-վարչապետը չտվեց ՀՀՇ-ին այն աջակցությունը, որը նա պետք է ցույց տար իբրեւ ՀՀՇ-ից առաջադրված վարչապետ։

Բայց ՀՀՇ-վարչապետ կապը ունեցել է նաեւ արդյունավետ համագործակցության երկար մեղրամիսներ։ Դրա համար ոչ մեկը, ոչ մյուսը չեն կարող զղջալ։ Կյանքը շարունակվում է...»։

Գագիկ Ջհանգիրյանը չմեկնաբանեց

ԵՐԵՒԱՆ, 6 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Վերջին շրջանում լուրեր են տպվում, նաեւ լրատվության միջոցներով («Ազգ», 16 հունվար), որ արդարադատության առաջին փոխնախարար Գագիկ Ջհանգիրյանը չի մասնակցում նախարարության կոլեգիայի նիստերին եւ խորհրդակցություններին, եւ որ պատճառը նախարարի ու փոխնախարարի միջեւ շատ հարցերում առկա տարաձայնություններն են։

Նախարարության հունվարի 31-ին կայացած կոլեգիայի նիստին (որին ներկա էր նաեւ Արմենպրեսի թղթակիցը) իր չներկայանալը պարոն Ջհանգիրյանը բացատրեց ԱՄՆ միջազգային զարգացման գործակալության հետ կապված աշխատանքներով։ Նա չցանկացավ որեւէ մեկնաբանություն տալ տպվող լուրերին։

ՎԱՆԱՁՈՐ

Լույս տեսավ «Բոլոր քար» թերթի անդրանիկ համարը

Վանաձորում լույս տեսավ «Բոլոր քար» պատմամշակութային անկախ պարբերաթերթի անդրանիկ համարը, որը հարուստ է Լոռու պատմագավառագիտական թանգարանին, գրականագետ Սուրեն Աղաբաբյանի 75-ամյակին նվիրված եւ այլ հետաքրքիր հրապարակումներով։ «Բոլոր քարի» խմբագիրն է վաստակաշատ լրագրող, քաղաքային «Կայծ» թերթի բազմամյա խմբագիր Արծրուն Սարգսյանը։ Համակարգչային շարվածքի եւ տառատեսակների հեղինակը Էդիկ Ղարագյանն է։

Օտարվել է թիվ 18 մանկապարտեզի շենքը

Վանաձորի քաղաքապետարանի եւ բնակչության մանկապարտեզների տեխնիկական վիճակի ուսումնասիրություններից պարզվել է, որ թիվ 18 մանկապարտեզի շենքը վթարային վիճակում է, եւ հնարավոր չէ հետագա շահագործումը։ Ելնելով վերոհիշյալից, Վանաձորի համայնքի ավագանին համաձայնություն է տվել թիվ 18 մանկապարտեզի շենքը օտարելու մասին եւ սահմանել 25 հազար դոլար համարժեքի մեկնարկային գին, շենքը աճուրդի հանելու համար։

Ս. Ս.,
Վանաձոր

Վերջերս հրապարակային մի քանի ելույթներում Հայաստանում Ուկրաինայի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Ալեքսանդր Բոժկոն դժգոհություն հայտնեց հայ-ուկրաինական հարաբերություններում նկատվող որոշակի դանդաղկոտությունից։ Դեսպանը հատկապես նշեց, թե Հայաստանը ձգձգում է հայ-ուկրաինական միջկառավարական հանձնաժողով ստեղծելու ուղղությամբ տարվող աշխատանքները։ Հայաստանի արտգործնախարարության զբոսաշրջիկության նախարար Գառնիկ Նանագուլյանը։ ԱՊՀ երկրների վարչության մի այլ աշխատակից Վլադիմիր Կարապետյանը, որը մինչեւ վերջերս աշխատել է Ուկրաինայում Հայաստանի դեսպանությունում, պաշտոնական Կիեւի նման անհանգստությունը պայմանավորում է այն որոշմամբ, որն ընդունվել է Ուկրաինայում։

Ըստ դրա Ուկրաինան ակտիվացնում է իր կապերը ԱՊՀ երկրների հետ, եւ շահագրգռված է երկկողմ

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Շուտով կներկայացվի հայ-ուկրաինական հանձնաժողովի կազմը

ԱՊՀ երկրների վարչության աշխատակիցների ասելով, դեռեւս 1996 թ. դեկտեմբերի 20-ին Ուկրաինայի արտգործնախարար պրն Ուդովենկոյից ՀՀ արտգործնախարար պրն Արզումանյանին ուղղված նամակ է ստացվել, որի պատասխանը ուղարկվել է հունվարի 22-ին։

Դրա հաջորդ օրն իսկ, ԱՊՀ երկրների բաժնից համապատասխան նամակ է գնացել ՀՀ կառավարություն, որտեղ էլ պետք է որոշվի միջկառավարական խառը հանձնաժողովի կազմը։ ԱՊՀ երկրների վարչության աշխատակից Նելլի Շահնուրադյանի ասելով, հանձնաժողովը պետք է զբաղվի հայ-ուկրաինական առեւտրատնտեսական եւ գիտա-տեխնոլոգիական համագործակցության հարցերով։ Հայկական կողմից հանձնաժողովի նախագահի թեկնածու է առաջարկվել առեւտրի, սպասարկումների եւ առեւտրատնտեսական կապերի զարգացմամբ։ Բացի այդ, դեռեւս 1994 թ-ին կնքված ազատ առեւտրի մասին հայ-ուկրաինական պայմանագիրը միայն 1996 թ-ի դեկտեմբերին է վավերացվել Ուկրաինայի խորհրդարանի կողմից, եւ այդ է պատճառը, որ ուկրաինական կողմը ակտիվացրեց այդ ուղղությամբ տարվող աշխատանքները։ Այժմ քննարկման է ներկայացված նաեւ արտադրական կապերի մասին հայ-ուկրաինական պայմանագրի նախագիծը, որը վերանայելուց հետո կներկայացվի ստորագրման։

Ամեն դեպքում, արտգործնախարարության պատասխանատու պաշտոնյաները կարծում են, թե շատ շուտով կառավարությունը կներկայացնի համատեղ հանձնաժողովի կազմը, եւ երկկողմ հարաբերությունները կզարգանան բնականոն հունով։

ՀԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

Արմեն Գասպարյանը՝ ԱԳՆ նոր մամուլի խոսնակ

Հայաստանի արտգործնախարար Ալեքսանդր Արզումանյանի հրամանով ԱԳՆ նոր մամուլի խոսնակ, հասարակայնության եւ մամուլի հետ հարաբերությունների վարչության պետ է նշանակվել Արմեն Գասպարյանը։ Նախկինում նա ղեկավարել է արտգործնախարարության Թուրքիայի բաժինը, աշխատել Վիեննայի ՀՀ դեսպանությունում։ Նոր վարչության կառուցվածքում կգործեն նաեւ մի քանի այլ բաժիններ այդ թվում մամուլի եւ տեղեկատվության։ Նախկին մամուլի քարտուղար Արմեն Բաղդասարյանն առայժմ կղեկավարի նախարարության դիվանագիտական տեղեկատուի խմբագրական աշխատանքները։

Ս. Հ.

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ

ՀՀ ՍՊԱԾ-ը Իրանին առաջարկել է մարդասիրական օգնություն

ԵՐԵՒԱՆ, 6 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Իրանում փետրվարի 4-ին գրանցված ստորգետնյա ցնցումների էպիկենտրոնում, որը գտնվել է Մերհեբ քաղաքից 300 կմ դեպի արեւմուտք, երկրաշարժի ուժգնությունը եղել է 9-10 բալ։ Ըստ համաշխարհային սեյսմոլոգիական ցանցի տվյալների, երկրաշարժի մագնիտուդան հավասար էր 6,9-ի ըստ Ռիխտերի սանդղակի։ Իրանի սեյսմիկ ծառայության հաղորդած տվյալների համաձայն, երկրաշարժի մագնիտուդան հավասար էր 6,1-ի։ Փետրվարի 4-ին եւ 5-ին եղել են հետցնցումներ 5,7 եւ 5,4 մագնիտուդայով համապատասխանաբար։ Զոհվել է 50-60 մարդ, մոտ 160-ը՝ վիրավորվել։ Կան որոշ ավերածություններ, հիմնականում գյուղական շրջաններում։

Ինչպես «Նոյյան տապան» գործակալությանը հայտնեցին ՀՀ սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայության (ՍՊԱԾ) լրատվական կենտրոնից, կենտրոնի փորձագետները ուղիղ կապ են պահպանում Իրանի սեյսմիկ ծառայության հետ։ ՀՀ ՍՊԱԾ-ի ղեկավարությունը իրանական կողմին առաջարկել է մարդասիրական եւ սոցիալական օգնություն։

ԼՂՀ

Դասագրքերը՝ պետության հաշվին

ԼՂՀ ղեկավարությունը որոշում է ընդունել պետական միջոցներից փակել հանրակրթության դպրոցների սովորողներին 96-97 ուսումնական տարում դասագրքերով ապահովելու ծախսերը։ Այդ նպատակով կառավարության պահուստային ֆոնդից հատկացվել է 9 մլն դրամ։ Գումարն արդեն փոխանցվել է համապատասխան կազմակերպություններին եւ լիովին փակել գրքերի ձեռքբերման ծախսերը։

Բարձրացվել են կենսաթոշակները

Այս տարվա հունվարից ԼՂՀ-ում բարձրացվել են կենսաթոշակների չափերը։ Սոցապահովության նախարարությունից ստացված տվյալներով բազային կենսաթոշակը 2200 դրամ է։ Մինչեւ 15 տարի աշխատանքային ստաժ ունեցողներին յուրաքանչյուր տարվա դիմաց կվճարվի 30 դրամ հավելավճար, 15-30 տարվա համար՝ 35 դրամ, 30-ից բարձրի համար՝ 50 դրամ։

Օգնություն հաշմանդամների ընտանիքներին

ԼՂՀ կառավարությունը, ելնելով Արցախի պաշտպանության ժամանակ հաշմանդամ դարձած զինծառայողների ընտանիքների սոցիալական պաշտպանության անհրաժեշտությունից, ԼՂՀ օրենքի թիվ 35 հոդվածով սահմանված բնակվարձի եւ կոմունալ ծախսերի (էլեկտրաէներգիայի, ջրի, հեռախոսի, ջեռուցման եւ ռադիոյի) 50 տոկոսանոց զեղչով վճարելու արտոնությունները, պատերազմի հաշմանդամի մահվան դեպքում նույնությամբ տարածել է անաշխատունակ այրու վրա։

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

ԱՐԱՐԱՏ

Գողությունների շղթան կտրվեց

ԵՐԵՒԱՆ, 6 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ 1996 թվականի սեպտեմբեր ամսից Արարատի մարզի 2 տասնյակից ավելի պետական ձեռնարկություններում պարբերաբար գողություններ էին կատարվում։ Տուժողների շարքում էին Արտաշատի էլեկտրացանցը, Վեդու գինու գործարանը, հանրակրթական եւ մարզադպրոցներ, գյուղխորհուրդներ եւ այլ վարչական շենքեր ու նույնիսկ Արարատի մարզպետարանը։

ՆԳ եւ ԱԱ հասարակական կարգի եւ լրատվության վարչությունում Արմենպրեսի թղթակցին ասացին, որ առանձնապես խոշոր չափերի հասնող գողությունների համար վերջապես ձերբակալվեցին Արարատի մարզի Շահումյան գյուղի բնակիչներ Արայիկ Գրիգորյանն ու Արսեն Շահինյանը։

«Հեռախոսը կապի լավագույն միջոցը չէ...»

«Հեռախոսը կապի լավագույն միջոցը չէ, սակայն, զումարվելով...», հայտնում է ՀՊՀ առաջին ծրագրով հաճախ տպվող գովազդահոլովակը, որ հեռուստադիտողին հրավիրում է առանց երկմտելու մասնակցել money, money խոստացող հեռուստահեռախոսախաղին։ Իր «հակագովազդային» (հեռախոսային կապին վերաբերող) մասով այն «խփում է» հեռուստադիտողի ցավոտ տեղին՝ հիշեցնելով հեռախոսին առնչվող ձախորդությունների շղթան։ Սակայն ասել, թե հեռախոսը կապի լավագույն միջոցը չէ, նշանակում է ոչինչ չասել։ Հեռախոսը շատ ավելին է, քան կապի միջոցը։ Վերջինս, կարելի է ասել, հեռախոսի ամենաերկրորդական առաքելությունն է։ Հեռախոսը առաջին հերթին քաղաքացու նյարդային համակարգի ստուգման հավաստի միջոց է։ Այսպես, նրանք, ովքեր ի վիճակի են 2 ժամ շարունակ առանց տրտնջալու հավաքել անհրաժեշտ (մասնավորապես, 3-ով, 4-ով, 6-ով սկսվող) հեռախոսահամարը, օժտված են հզոր նյարդերով եւ ապահովագրված են հոգեբանական սթրեսներից, բոլոր պարագաներում, քաղաքական եւ տնտեսական ցնցված ճգնաժամերի պահին, նույնիսկ անցումային կոչվող խելակորույս ժամանակներում ինքնահաստատումը նրանց անբաժանելի ուղեկիցն է։ Մեր հանրապետությունում հազվագյուտ արտահայտվող այս հատկությունը կարող է ձեւավորվել ամենօրյա «նյարդամարզության», ինքնադաստիարակման (աուտոտրենինգի) միջոցով։ Նրանք, ովքեր հեռախոսացանցի «սանձահարման» հրապուրիչ զբաղմունքին պատրաստ են նվիրել 30 րոպեից մեկ ժամ, իրենց հոգեվիճակի համար անհանգստանալու պատճառ չունեն, սակայն կարող են, այնուամենայնիվ, չանտեսել նյարդերի ամրության պաշարը մեծացնելու հնարավորությունը (օրինակ, յոգայի սկզբունքները յուրացնելու եւ օգտագործելու ճանապարհով)։ Առավել աննպաստ նյարդահոգեբանական տվյալներ ունեն այն մարդիկ, ովքեր անհրաժեշտ հեռախոսահամարը հավաքելուն տրամադրում են 10-30 րոպե ժամանակ։ Նրանք չեն սխալվի, եթե պրոֆիլակտիկ նկատառումներով խորհրդակցեն հոգեբույժի հետ։ Շատ ավելի տխուր է այն քաղաքացիների վիճակը, ովքեր 10 րոպեից ավել չհանդուրժելով հեռախոսացանցի քմահաճույքները, ժամանակավորապես «խռովում են» սույն յարաճճի ապարատից՝ հետաձգելով ծրագրված հեռախոսային խոսակցությունը։ Այս մարդիկ առանց ժամանակ կորցնելու պետք է զբաղվեն իրենց առողջական վիճակի համակողմանի ուսումնասիրությամբ։ Իսկ նրանք, ովքեր 2-3 փորձից հետո, չհասնելով ակնկալված արդյունքին, զայրացած շրխկացնում են լսափողը կամ սգեղ արտահայտություններ ուղղում համապատասխան ծառայությունների հասցեին, պետք է անհապաղ մեկուսացվեն հասարակությունից, քանզի անկայուն հոգեկան կերտվածքի պատճառով անկանխատեսելի են եւ կարող են վտանգ ներկայացնել շրջապատի համար։ Այսպիսի մարդկանց անհանդուրժողականությունը հեռախոսացանցի կամայականությունների նկատմամբ առնվազն անհասկանալի է, քանզի, ընկրկումով մոտենալու դեպքում մի կողմից կարող են զարգացնել կյանքի փիլիսոփայական ընկալումը, մյուս կողմից՝ հայտնվելով անծանոթ զրուցակիցների հեռախոսային զրույցների խաչմերուկում, հետաքրքիր տեղեկություններ քաղել մեր քաղաքական, տնտեսական կյանքի վերջին նորությունների, սպասվող պաշտոնափոխությունների կամ նշանակումների մասին, առանց կինո կամ թատրոն այցելելու, հաղորդակցվել ընտանեկան դասական ողբերգությունների, սիրավեպերի մասին պատմող «լսասյուժեների», հեռախոսային ծանոթությունների հաստատել եւ այլն։ Առավել եւս այսօր, երբ ծաղկում է բացարձակ եւ հարաբերական գործազրկությունը, այս ճանապարհով կարելի է կանխել անգործության հարուցած ձանձրույթի նոպաները, իմաստավորել տաղտկալի առօրյան։

Կարծում եմ, արժե անդրադառնալ նաեւ այն «ծուղակներին», որ սպասում են հեռախոսը որպես կապի միջոց օգտագործել փորձող քաղաքացիներին։ Առաջին դժվարությունը հեռախոսահամարի առաջին թիվը հավաքելն է, որ սովորաբար ուղեկցվում է կարճատեւ հաճախակի («զբաղված է») ազդանշաններով։ Նշված արգելքը հաղթահարելուց հետո, փոփոխակի հաջողությամբ հաջորդ 4 թվերը հավաքելուց հետո հաճախ անսպասելիորեն լսում ես տեւական («սպասիր պատասխանի») ազդանշանները։ Համբերությամբ սպասելու դեպքում լսափողի մեջ հնչում է ինչ-որ մեկի, սովորաբար հոգնած պատասխանը (քանի որ չափազանց հաճախակի ե՞ն պատահական զանգերը), ինչից պարզում ես, որ մեր հեռախոսացանցում 6 թվանոց հեռախոսահամարներին զուգահեռ գործում են նաեւ 5 թվանոց համարներ։ Զարմանալու, առավել եւս զայրանալու պատճառ չկա։ Հայաստանի հեռախոսացանցը, հավաքված համարը հասկանում կամ մեկնաբանում է ինչպես ուզում է (ինչո՞ւ չօգտագործի ընձեռված անսահմանափակ ազատությունները)։ Բազմաթիվ փորձերից հետո, երբ, այնուամենայնիվ, հավաքում ես հեռախոսահամարի 6 նիշը, 70-80 տոկոս հավանականությամբ անծանոթ մեկը, լսելով ձայնդ, այս կամ այն չորությամբ արձագանքում է. «Ճիշտ չեք հավաքել համարը», ինչին, սեփական գրագիտության կամ տրամադրության համապատասխան, հակադարձում ես կոպտաբար, «Ինչպե՞ս թե» կամ ներողություն հայցող «կներեք» պատասխանը։ Փոխարենն ինչպե՞ս ես ուրախանում, երբ վերջապես տեւական մաքառումից հետո լսափողում հնչում է ծանոթ, դժվարին հաղթանակից ավելի մտերիմ թվացող ձայնը, եւ քեզ համակում է անխառն երջանկության զգացումը։

Այնպես որ, չկա չարիք առանց բարիքի, եւ մեր բնակչությունը, թվում է, պետք է հիացմունքով ընդունի հեռախոսավարձի բարձրացման լուրը (որ կհարստացնի պետության տնտեսական քաղաքականության՝ սոցիալական ուղղվածության ակնառու փաստերի ցուցակը)։ Հեռախոսը կապի լավագույն միջոցը չէ, սակայն արժանի է մեր ամենայն հոգատարությանը, մանավանդ որ զումարվելով 00-99 հեռուստախաղին, առասպելական հարստություն է խոստանում մասնակիցներին։

ԼԻԼԻԹ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

իրավական

Փաստաբանները մեռելի վրա ծաղիկ դնողնե՞ր

Փաստաբանի դերին Հայաստանում մեծ կարեւորություն չեն տալիս, գոնե մինչեւ վերջերս այդպես էր: Իրավական մարմինների հետ գործ ունեցողը իր հարաբերությունները ձգտում է կարգավորել իրավաբանական այդ կարեւոր օղակը շրջանցելով: Պատճառը միայն ժողովրդի իրավական գիտելիքների պակասը չէ: Այդ վարքագիծը ձեւավորվել է գործնական փոխհարաբերությունների ժամանակ: Առանձնակի գիտելիքներ պետք չեն հասկանալու համար, որ գործնականում դատավորի նժարը ծանրանում է դատախազության կողմը, թեեւ օրենսդրությունը դատավարության մասնակիցներին՝ դատախազին ու փաստաբանին հավասար իրավունքներով է օժտել: Ավելի ակնառու փաստ, քան քննիչների կողմից թեւավոր խոսքի նշանակություն ստացած «փաստաբանները մեռելի վրա ծաղիկ դնողներ են» արտահայտությունն է, դժվար է պատկերացնել: Իսկ երբ մի փաստաբան միանգամից «պաշտպանում» է 13 մեղադրյալի, կամ դատարանում ամբաստանյալները մասսայաբար հրաժարվում են նախաքննության շրջանի պաշտպանից, ասելով, թե երբեք չեն տեսել, կամ «մի հոդված էլ պաշտպանս ավելացրեց», ուրեմն ասվածը զուրկ չէ նաեւ ճշմարտությունից: Սա կարելի է նաեւ պետության ուղղակի գնահատականը համարել դատական իշխանությունների: Այս թեմայի շուրջ է մեր հարցազրույցը ՀՀ փաստաբանների կոլեգիայի նախագահության անդամ, «Արցախ» իրավաբանական կոնսուլտացիայի վարիչ, հայտնի փաստաբան Տիգրան Ջանոյանի հետ:

– Ինչպե՞ս եք վերաբերվում արդարադատության նախարարության կողմից փաստաբանների արտոնագրմանը. արդյո՞ք այդ հանգամանքը կասկածի չի ենթարկում ՀՀ փաստաբանների կոլեգիայի ինքնուրույնությունը:

– Հանրապետությունում գործում է ազատ ձեռներեցի մասին օրենք, որի հիման վրա բարձրագույն կրթություն ունեցող անձը կարող է արտոնագրվել արդարադատության նախարարության (ԱՆ) կողմից եւ զբաղվել իրավաբանական օգնություն ցույց տալու գործունեությամբ: Սակայն, կարծում եմ, գործունեության այս տեսակը պետք է խիստ սահմանազատվի փաստաբանական ծառայության տեսակից: Փաստաբանական գործունեությունը պետք է կարգավորվի հատուկ օրենսդրությամբ եւ լրացուցիչ արտոնագրման կամ գրանցման կարիք չունենա: Նա պետք է գործի փաստաբանական կոլեգիայի շրջանակներում եւ այդ ծառայության մասին օրենքով:

Սակայն խնդիրն ամբողջովին հանգեցնել ԱՆ-ին համամիտ չեմ: Համենայնդեպս իմ գործունեության տարիներին ԱՆ-ը երբեք ուղղակի միջամտություն ցույց չի տվել փաստաբանների կոլեգիային կամ առանձին փաստաբանների նկատմամբ: Հարցը օրենսդրական մակարդակի պետք է բարձրացնել եւ պահանջն ավելի շատ ուղղել օրենսդիր մարմնին: Օրենսդիրը պարտավոր է անհատ ձեռներեցի մասին օրենքում սահմանազատել իրավաբանական օգնություն ցույց տալը եւ հստակեցնել, արդյո՞ք այն ներառում է փաստաբանական ծառայությունը: Սահմանազատման բացակայությունը առաջ է բերում քաոսային վիճակ, իսկ ԱՆ-ը որպես գործադիր ճյուղային մարմին պարտավոր է կատարել օրենքի պահանջը եւ արտոնագրել իրեն դիմող քաղաքացուն որոշակի պահանջներ ու պայմաններ առաջադրելով:

Ինչ վերաբերում է փաստաբանների իրավունքների խախտմանը, ես այստեղ կկարեւորեմ ոչ թե ԱՆ-ի, այլ դատական մարմինների, քննչական ու նախաքննության մարմինների դերը: Քրեական դատավարության ներկայիս գործող օրենսդրությունը հստակորեն նշում է, թե ովքեր կարող են հանդես գալ որպես պաշտպաններ, որոնց թվում է նաեւ փաստաբանը: Իրավաբանական օգնություն ցույց տալու իրավունք ստացած քաղաքացին դեռեւս փաստաբան չէ, նա կարող է գործել իրավաբանական օգնություն ցույց տալու ոլորտում եւ չհավակնել փաստաբանական գործունեության: Չնայած, գործող քրեական դատավարության օրենսգիրքը նաեւ այդ հարցն է լուծել, հնարավոր է, որ ոչ փաստաբանը որպես պաշտպան հանդես գա, բայց այլ անձի կարգավիճակով: Եթե գործով կասկածյալը, մեղադրյալը, այնուհետեւ ամբաստանյալը ցանկանում են, որ իրենց շահերը պաշտպանեն ազգականները, ընկերները եւ այլք, որոնք կարող են փաստաբան չլինել, ապա դատարանում դատավորի որոշմամբ, նախաքննության փուլում պաշտոնատար անձի որոշմամբ թույլատրվում է այդ անձի մասնակցությունը որպես պաշտպանի:

Սակայն, օրենքի այդ պահանջը միշտ ոտնահարվել է նախաքննության ու դատական մարմինների կողմից: Դա խիստ արատավոր գործելաոճ է, միջոցներ պետք է ձեռնարկել դրանք սահմանազատելու եւ գործնականում արմատախիլ անելու ուղղությամբ: Այս դեպքում ԱՆ-ի մեղքն ավելի քիչ է, քան դատական ու նախաքննական մարմիններինը:

– Իրավական բարեփոխումները ներկայումս շատ են կարեւորվում, ի՞նչ փոփոխություններ եք նկատել այդ բնագավառում:

– Օրենսդրական արմատական փոփոխություններից շատ են խոսում, բայց, ըստ էության, ոչինչ չի փոխվել: Հանրապետության անկախության իրավական վիճակում փաստացի ինչպիսի խոչընդոտներ, դժվարություններ կան իրավաբան-մասնագետի, փաստաբան-պաշտպանի կամ փաստաբան-ներկայացուցչի համար, կարելի է միայն կենդանի համեմատություններով ներկայացնել: Փաստաբան-պաշտպան, փաստաբան-ներկայացուցիչ հանդես գալիս իրավական ոչ մի երաշխիք չկա վստահող քաղաքացու, փոխանորդյալի կամ ամբաստանյալի շահերի պաշտպանության իրավունքների իրականացմանը չարաշահող պաշտոնատար անձանց նկատմամբ: Փաստաբան-պաշտպանը նախաքննության ընթացքում գրավոր միջնորդություններ է կատարում, որոնք, որպես կանոն, անպատասխան են մնում: Սակայն, պաշտոնատար անձի պատասխանատվությունն ու պարտականությունը չկատարելու դեպքում համապատասխան ներգործության միջոցներ չեն կիրառվում: Փաստաբանն անհույս սպասելով իր միջնորդության պատասխանին դա գնահատում է որպես ապօրինի գործողություն եւ գանգատարկում վերադասին: Նման գանգատներն ընդհանրապես պատասխանի չեն արժանացել, չնայած դրանք դատավարական փաստաթղթեր են, սակայն մնացել են անպատասխան, իսկ գործն ուղարկվել է դատարան: Օրենսդրական երաշխիքների բացակայության պայմաններում փաստաբանի աշխատանքն անհույս ու դժվար է դառնում: Հավանաբար, դա շատ լավ հասկանում է իրավաբանական օգնություն ստացող քաղաքացին եւ, հավանաբար, դա ձեռնտու իրավիճակ է որոշ գործադիր կառույցների համար:

– Ինչո՞վ կբացատրեք հասարակության անվստահությունը փաստաբանների նկատմամբ:

– Ձեւակերպման հետ համաձայն չեմ: Ժողովուրդը ոչ թե անվստահություն ունի փաստաբանի նկատմամբ, այլ վստահություն չունի փաստաբանի խոսքը, օրենքով հիմնավորված մոտեցումը հարգելու նկատմամբ: Քաղաքացին հասկանում է, որ թեկուզ փաստաբանն օրենքով հիմնավորված փաստարկներ ներկայացնի, դրանք կարող են հանդիպել պաշտոնատար անձի կամայական մոտեցմանը եւ այս անպատժելիության մթնոլորտում հալվել: Այս հանգամանքը ոչ թե անվստահություն է ծնում փաստաբանի նկատմամբ, այլ քաղաքացու մեջ հոգեբանություն է ձեւավորում իրավական համակարգ չլինելու պայմաններում փաստաբանի դերի նկատմամբ:

– Քննիչի կամ դատավորի կողմից պաշտպանի ընտրությունը անվստահության մի պահ չէ՞, երբ պաշտպանը պարտադրվում է եւ ոչ թե ընտրվում:

– Մի քանի երկրների փորձի ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ նման ինստիտուտ գործում է նաեւ Ռուսաստանի Դաշնությունում, ԱՄՆ-ում, եվրոպական երկրներում: Դա օրենսդրական մոտեցում է, որի հիմքում դրվում է քաղաքացու վճարունակության հարցը: Պետական մոտեցումներով պայմանավորված պաշտպանական ինստիտուտը ինքնին վնասակար ինստիտուտ չէ եւ չի կարող ազդել փաստաբանի որակի վրա: Այլ խնդիր է, որ դրանք կոնկրետ Հայաստանում օգտագործում են որոշակի նպատակներով: Օրինակ, նախաքննական մարմինը, օգտվելով ստեղծված իրավիճակից, «հասցեական փաստաբանի» կարգավիճակով է օժտում այս կամ այն փաստաբանին, որը հլու-հնազանդ ստորագրում է իրեն տրված դատավարական փաստաթղթերը: Չի գանգատարկում, չի բողոքում, միջնորդությունների [illegible] չի պաշտպանում եւ նա համարվում է ձեռնտու պաշտպան: Նույնը կատարվում է նաեւ քաղաքացիական դատավարությունում որոշակի առանձնահատկություններով:

Անհրաժեշտ է կարգավորել այս հարցը: Նախաքննական մարմինն ու ոստիկանությունը կասկածյալին, իսկ դատավորը ամբաստանյալին պետության հաշվին ապահովում են պաշտպանով: Թե ով կիրականացնի պաշտպանությունը, արդեն որոշում է համապատասխան կազմակերպությունը, որի առաջ էլ պաշտպանը պարտավորություններ ունի եւ իր գործողություններով չի կարող խրախուսել նախաքննական մարմնի ապօրինությունները:

– Արդարադատություն իրականացնող մարմինների կողմից նման մոտեցման պայմաններում մասնագետ փաստաբանին աշխատանք չունենալու վտանգ չի՞ սպառնում, քանի որ այս ոլորտը շատ թե քիչ իր բնույթով շուկայական է:

– Հասարակությունը միասեռ զանգված չէ, եւ տարբեր սոցիալական խմբեր խնդրո առարկային տարբեր մոտեցում ունեն: Այս հանգամանքն էլ ապահովում է բազմաշերտությունը: Հասարակության մեջ կա գիտակից մասսա, որը մտադիր չէ օրենքի շրջանցում թույլ տալ: Նրանք լավ մասնագետի կարիք ունեն, որը ջանասիրաբար կպաշտպանի իրենց խախտված իրավունքները եւ կնպաստի արդարության վեր հանմանը:

Որպես կանոն, գործարքների գնում են սոցիալական այն խմբերը, որոնք ապրում են օրենքի խախտման հաշվին եւ, բնական է, արդարության լիակատար իրականացման կարիք չունեն: Նրանք մասնագետին ընտրում են իրենց նպատակին համապատասխանեցնելով:

– Մասնավոր ձեռներեցության ոլորտը պետք է որ ավելի կարեւորի փաստաբանի դերը: Մեզ մոտ փաստաբանական մասնավոր ֆիրմաների ձեւավորման միտում նկատո՞ւմ եք:

– Ճիշտ եք նկատում, որ տնտեսավարման բազմաձեւ համակարգը պետք է ակտիվացնի իրավական օգնության բնագավառը, ինչպես նաեւ փաստաբանական ծառայությունը: Արտասահմանում խիստ տարբերակված կա իրավաբանական օգնություն ցույց տվող փաստաբան եւ ընդհանուր գործունեություն ծավալող փաստաբան, որը երբեք դատական գործունեությամբ չի կարող հանդես գալ որպես պաշտպան: Դա կվարկաբեկի նրա մասնագիտական որակը, քանի որ նա այլ բնագավառի մասնագետ է: Որոշ երկրներում նկատվում է նաեւ այսպիսի միտում. ընդհանուր իրավաբանական օգնության բնագավառի իրավաբաններ կան սահմանազատված, որոնք զբաղվում են գործի նախապատրաստմամբ, փաստաթղթերի կազմմամբ եւ այլն, իսկ բուն դատական գործընթացում զբաղվում են փաստաբանները: Հույս ունեմ, որ ժամանակի պահանջներին համընկնող ճշգրիտ օրենքի դեպքում պետք է զարգանա իրավաբանական օգնություն ցույց տվող անձանց կազմակերպությունների հատուկ ֆիրմաների ցանցը, այդպիսով [illegible] նաեւ փաստաբանական ծառայության հանգամանքը:

Արդարադատության իրականացման եւ մարդու իրավունքի պաշտպանության առումով խիստ կարեւոր է փաստաբանական օղակը: Եվ նրա օրենսդրական հիմնավոր երաշխավորված գործունեությունը դառնում է մեր հասարակության ներքին քաղաքակրթության ցուցանիշներից մեկը: Չենք կարող նպաստել մարդու իրավունքների պաշտպանությանը, ազատ ու կայական հարաբերությունների ձեւավորմանը, եթե փաստաբանական գործունեության բնագավառը օրենսդրական հստակ ձեւակերպումներ, առավել եւս իրավական երաշխիքներ չունենա:

– Դատական նիստերին մամուլի ներկայացուցիչների մասնակցությունը նոր երեւույթ է: Ձեր կարծիքով, հրապարակայնությունը նպաստո՞ւմ է արդարադատության իրականացմանը:

– Այդ հարցին տարբեր մոտեցումներ կան: Գտնում եմ, որ մամուլի լայն մասնակցությունը դրական է ազդում դատավարության որակի վրա: Պետք է նկատի ունենանք, որ դատավորը նման իրավիճակում ձգտում է ձեռնպահ մնալ սուբյեկտիվ կողմնակի դրսեւորումներից, հաշվի առնելով, որ դահլիճում կան մամուլի ներկայացուցիչներ: Միաժամանակ մամուլի միջոցով վեր է հանվում հասարակությանը հետաքրքրող կարեւոր դատական գործերի վերլուծությունը, որի քննությանը [illegible] զբաղված քաղաքացին չի կարող ներկա գտնվել, բայց մամուլի միջոցով հետեւում է: Այդ տեսանկյունից ընդհանրական աշխատանք է կատարում մամուլը: Եվ մենք կոչ ենք անում հասարակությանը անաչառ տեղեկատվություն տալու, հասարակությանը ճիշտ կողմնորոշելու, ինչպես նաեւ այս կամ այն բացասական դրսեւորումները զսպելու նկատառումներով, հայտնի դատավարություններին ապահովել մամուլի ներկայությունը: Սա հրապարակայնության կայացման ձեւերից մեկն է:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՄԱՅՐԵՆԻ

Ուղղենք, որ էլ չսխալվենք

«Ազգ» 01.06.96. «Մասնակից պատվիրակությունների թիվը հասնում է 4 հազարի»: «Պատվիրակությունների» փոխարեն ամենայն հավանականությամբ պետք է լիներ «պատվիրակների» բառը:

Նույն տեղում. «Ինչ վերաբերում է հիմնադիր խորհրդի մյուս երկու անդամներին՝ Կարեն Կոստանդյան եւ Վաչե Ղազարյան...»: Բացահայտյալն ու բացահայտիչները պետք է դրվեին միեւնույն հոլովով. «անդամներին՝ Կարեն Կոստանդյանին եւ Վաչե Ղազարյանին»:

Նույն տեղում. «... 14-16 տարեկան տղաների շրջանում ծխողները կազմում են 56,5 տոկոս, իսկ աղջիկների՝ 20,7 տոկոս»: Տվյալ խոսքաշարում նախընտրելի է «շրջանում» բառաձեւը չզեղչել («իսկ աղջիկների շրջանում՝ 20,7 տոկոս»):

Նույն տեղում. «Բրիտանիայի ու Միացյալ Նահանգների դեսպանները նրա (Ալիեւի) ազգականներն են»: Բրիտանիայի ու Միացյալ Նահանգների դեսպանները համապատասխանաբար անգլիացի եւ ամերիկացի են եւ Ալիեւի ազգականները լինել չեն կարող: Իսկ Բրիտանիայում եւ Միացյալ Նահանգներում Ադրբեջանի դեսպանները՝ կարող են:

Նույն տեղում. «... (վկաների) ցուցմունքները կատարվեն եւ հետաքննությունն ամբողջանա»: Ցուցմունքները տրվում, հավաքվում, գրանցվում են, բայց ոչ՝ կատարվում:

«Ազգ» 6. 09. 1996. «Ընկալումն, անշուշտ, անհատական եւ շատ դեպքերում... տարբեր կարող են լինել»: Խախտված է թվային համաձայնությունը: Պետք է լիներ՝ «Ընկալումն, անշուշտ... տարբեր կարող է լինել»:

Նույն տեղում. «Աթաթուրքի ծնված տունը գտնվում է Հունաստանի Սալոնիկ քաղաքում»: «Գտնվել» բառն այստեղ լեզվական մոլախոտ է: Ճիշտ ձեւն է. «Տունը, որտեղ ծնվել է Աթաթուրքը, Հունաստանի Սալոնիկ քաղաքում է»:

«Ազգ» 13.09.1996թ. «... կուսակցություններ, որոնց գաղափարախոսությունները... կրկնվեն, բայց բոլորն էլ ընկալեն դրանց որպես տարբեր կուսակցություններ»: Առկա է խնդրառության սխալ: Պետք է լիներ՝ «ընկալեն դրանք որպես տարբեր կուսակցություններ»: Հարմար չէ նաեւ «գաղափարախոսություն» բառի հոգնակիացումը եւ «կրկնվել» բայի կիրառումը: Գերադասելի է՝ «կուսակցություններ, որոնց գաղափարախոսությունը նույնը լինի...»:

Նույն տեղում. «... Մեծ մասի մոտ շատ խորն էր նաեւ ազգայինը»: Ռուսաբանության տարածված արտահայտություն: Հայերեն կասեինք՝ «Մեծ մասի մեջ շատ խորն էր նաեւ ազգայինը»:

«Ազգ» 11.09.1996 թ. «Գինը որոշում են Հայաստանի իշխանությունները եւ միայն նրանք»: Բնորոշ սխալ. միեւնույն նախադասության ենթական ցուցանշելու համար պետք է օգտագործվեն ոչ թե «նա», «նրանք», այլ՝ «ինքը», «իրենք» դերանունները: Ուստի՝ «Գինը որոշում են Հայաստանի իշխանությունները եւ միայն իրենք»:

Նույն տեղում. «Քաղաքական դատարան». խոսքը ոչ թե դատելու բուն տեղի, այլ իրավունքի մասին է: Ուստի տվյալ դեպքում պետք է ասվեր՝ «քաղաքական դատաստան»:

Նույն տեղում. «Թմրադեղերը մարդկության թիվ մեկ թշնամին է»: Թվային համաձայնության խախտում. «Թմրադեղերը մարդկության թիվ մեկ թշնամին են»:

Նույն տեղում. «Ովքեր ուրախ են պատերազմին»: Ուղղենք կառավարման սխալը. «Ովքեր ուրախ են պատերազմի համար»:

Նույն տեղում. «... Պատահական չէր ընտրել... օրը նկարագրել»: «Ընտրել» բայը սխալ է ընտրված: Հանձնարարելի են «նախընտրել» կամ «գերադասել» բառերը՝ որոշյալ առումով ուղիղ խնդրի հետ («պատահական չէր նախընտրել... օրը նկարագրելը»):

«Ազգ» 14.06.1996թ. «ամենաբարձրագույն պաշտոնատար»: «Բարձր» ածականը «բարձրացվել է» կրկնակի գերադրական աստիճանի, մինչդեռ պետք է լիներ կամ «ամենաբարձր» կամ «բարձրագույն»:

«Ազգ» 24.10.96. «Միացյալ Նահանգները կոչ են անում Հայաստանին...»: Նահանգներից ամեն մեկն առանձի՞ն է կոչ անում: Իհարկե՝ ոչ: «Միացյալ Նահանգներ»-ը մեկ պետություն է, այսինքն՝ եզակի է, հետեւաբար պետք է լիներ՝ «կոչ է անում»:

ԼԵԶՎԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՏԵՍՉՈՒԹՅՈՒՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

ԿԱՊԵՐ

Գերմանիան կցանկանար տեսնել բաց սահմաններով անդրկովկասյան շուկա

Արդեն 7-րդ ամիսն է, ինչ Հայաստանում ԳԴՀ դեսպանությունը ղեկավարում է արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Կարլա Մյուլլեր-Հոլթեմփերը: Ներկայացնում ենք «Նոյյան տապան» լրատվական գործակալության թղթակից Գայանե Մուքոյանի հարցազրույցը նրա հետ:

– Ձեր գործունեության շուրջ 7 ամիսների ընթացքում իրականացրած ո՞ր աշխատանքներն եք համարում կարեւոր:

– Ես հատկապես կարեւորում եմ Երեւան-Ֆրանկֆուրտ օդային ուղու եւ Հայաստանում գերմանական առեւտրական ներկայացուցչության բացումը, ինչպես նաեւ մինչ այդ սկսված մի նախագծի՝ «SIEMENS» ֆիրմայի մոտ 80 մլն դոլարի ներդրումը «Արմենտել» բաժ ընկերությունում, հաջող շարունակությունը: Ականատես եմ հատկապես կրթամշակութային բնագավառում իրականացված աշխատանքների: Մագդեբուրգում անցյալ տարի ստեղծվեց մշակութային համագործակցության հայ-գերմանական համատեղ հանձնաժողով, որը կկոորդինացնի հայ-գերմանական մշակութային կապերը: Հանձնաժողովի առաջիկա խոշոր ծրագրերից մեկը կլինի Հայաստանում քրիստոնեության որպես պետական կրոն ընդունման 1700-ամյակի միջոցառումների շրջանակներում Հայաստանի եկեղեցական շինությունների վերականգնումը: Նախատեսված է այս տարի Գերմանիայում անցկացնել Հայաստանի մշակույթի օրեր: Նախատեսվում է նաեւ Երեւանում գերմանական գրականության ընթերցասրահի բացումը:

– Երկու երկրների տնտեսական հարաբերությունները սովորաբար սկսվում են առեւտրի բնագավառից: Ինչպե՞ս եք գնահատում Հայաստան-Գերմանիա առեւտրական կապերը:

– Ցավոք, Հայաստանի եւ Գերմանիայի տնտեսական, հատկապես առեւտրական կապերը, վերջին շրջանում անկում են ապրել, սակայն հույս կա, որ գերմանական առեւտրական ներկայացուցչության բացումը, ինչպես նաեւ գարնանն այստեղ անցկացվելիք գերմանական արտադրության բժշկական սարքավորումների տոնավաճառը առիթ կհանդիսանան այդ կապերի աշխուժացման:

– Հայաստանի իշխանությունների տարբեր մակարդակի այցերում անընդհատ խոսվում է երկրի ներդրումային հնարավորությունների բարելավման մասին, սակայն ներդրումները, այդ թվում եւ Գերմանիայից, այդպես էլ չեն արվում: Ինչո՞վ կարող եք բացատրել դա:

– Ինչ վերաբերում է ներդրումներին, ապա ցավով պետք է նշեմ, որ դեռեւս 1995 թ. ՀՀ-ի եւ ԳԴՀ-ի միջեւ կնքված «Ներդրումների խրախուսման ու պաշտպանության մասին» պայմանագիրը Հայաստանի համապատասխան ատյանների կողմից դեռեւս չվավերացնելու պատճառով չի կարող կիրառվել: Վավերացումից հետո ես հույս ունեմ, երբ ներդրումների համար անհրաժեշտ պայմանները առկա կլինեն, շատ գերմանացի ձեռներեցներ ավելի մեծ հետաքրքրություն կցուցաբերեն Հայաստանի նկատմամբ: Ինչ վերաբերում է ներդրումների համար պայմանների բարելավմանը, ապա դա մեկ օրում չի կատարվում, դրա համար դեռեւս շատ քայլեր պետք է արվեն: Մասնավորապես, անհրաժեշտ է ունենալ համապատասխան իրավական դաշտ: Նշենք, որ առավել փոխշահավետ կապիտալ ներդրումների համար շատ կարեւոր է նաեւ շուկայի մեծությունը, իսկ Հայաստանը, ինչպես եւ նրա հարեւան երկրները, ունեն շատ փոքր շուկա: Հայաստանը ներդրումների համար հրապուրիչ երկիր կդառնա, երբ առկա լինի բաց սահմաններով ազատ անդրկովկասյան շուկա:

Արտասահմանյան ներդրումների հոսքին խանգարում են նաեւ մի կողմից Հայաստանի փոխադրական ուղիների շրջափակված լինելը, մյուս կողմից դրանց զարգացման շատ ցածր աստիճանը: Նշեմ, որ Գերմանիան ակտիվորեն մասնակցում է Հայաստանի փոխադրական ուղիների վերականգնման աշխատանքներին, մասնավորապես Եվրամիության շրջանակներում: Այսպես, TRACEKA ծրագրով նախատեսված է միջինասիական հանրապետությունները կապել Եվրոպային եւ Անդրկովկասը, այդ թվում Հայաստանը, այդ ծրագրի մեջ կարեւոր նշանակություն ունի որպես տարանցիկ ուղի:

– Որպես տնտեսագետ, ինչպե՞ս եք գնահատում Հայաստանի տնտեսության վիճակն ու անցկացվող տնտեսական բարեփոխումները:

– 1995-1996 թթ.-ին Հայաստանում գրանցվել է տնտեսական աճ: Իհարկե, տնտեսության վիճակի գնահատման համար որպես ելակետ ընդունվում է շատ ցածր չափանիշ, սակայն ԱՊՀ մյուս պետությունների համեմատությամբ Հայաստանում ավելի մեծ հաջողություններ են գրանցվել: Այստեղ ամենուր կարելի է ականատես լինել փոքր եւ միջին ձեռնարկությունների (հատկապես առեւտրի բնագավառի) սեփականաշնորհման հաջող արդյունքներին: Իհարկե, դա բավարար չէ. պետք է վերականգնել առաջին հերթին երկրի արդյունաբերական հզորությունները, որոնք ժառանգություն են մնացել նախկին ԽՍՀՄ-ից: Դրանք կարող են գործել հիմնովին վերափոխումից հետո միայն: Դեռեւս շատ անելիքներ կան, սակայն ես վստահ եմ, որ ՀՀ նոր կառավարությունը ավելի եռանդուն ձեռնամուխ կլինի խոշոր ձեռնարկությունների սեփականաշնորհմանը: Իհարկե, այդ ընթացքում կլինեն «ցավագին» որոշումներ, որոնք առաջին հերթին կանդրադառնան ժողովրդի սոցիալական վիճակի վրա, սակայն վերակառուցումը եւ հասարակության վերափոխումը ժամանակի պահանջն են, իսկ այդպիսի որոշումներն՝ անխուսափելի:

– Ինչպե՞ս եք գնահատում ՀՀ վարչապետի ու արտգործնախարարի հետ հունվարին տեղի ունեցած Ձեր հանդիպումները:

– Շատ հաջող: Հանդիպումների ընթացքում քննարկվեցին երկու երկրների երկկողմ հարաբերությունները: Մասնավորապես Եվրամիության հետ հարաբերություններում Գերմանիան կարեւոր դեր է ստանձնում Հայաստանի առնչությամբ, նա Հայաստանում ԵՄ-ը ներկայացնող երկիր է: Ինչ վերաբերում է ՀՀ նոր կառավարությանը, ապա նրա հետ աշխատելը շատ հաճելի է: Այս տարի, անկասկած, կիրականացվեն հայ-գերմանական միջկառավարական բանակցություններ: Ներկայումս նախապատրաստվում են անհրաժեշտ նյութերն ու ծրագրերը, կան երկու երկրների տնտեսական եւ մշակութային հետագա համագործակցության շատ հետաքրքիր մտահղացումներ: Երկկողմ համագործակցության շրջանակներում Գերմանիան այս տարի իր ջանքերը կկենտրոնացնի հատկապես Հայաստանի էներգետիկ բնագավառի բարեփոխումների վրա:

– Նախորդ հարցազրույցում հայտնեցիք, որ Ձեր առաջին աշխատանքը Հայաստանում կլինի ՀՀ նախագահի այցի կազմակերպումը ԳԴՀ: Արդյո՞ք կարելի է ենթադրել, որ այն չհաջողվեց:

– Ոչ: ՀՀ նախագահի այցելությունը Գերմանիա մնում է ուժի մեջ, սակայն այցելության կոնկրետ ժամկետի նշանակումն ուշանում է ԳԴՀ բարձրաստիճան ղեկավարության աշխատանքային օրացույցի ճշտման պատճառով:

– Դուք արդեն 7-րդ ամիսն է, ինչ գտնվում եք Հայաստանում: Ինչո՞վ են, ըստ ձեզ, բնորոշվում Հայաստանն ու հայերը:

– Ինձ ամենից ավելի դուր է գալիս հայերի բնավորության վառ արտահայտված մի գիծը՝ ուրիշին մեծարելու կարողությունն ու հյուրասիրությունը, ինչպես նաեւ մշակութային ավանդույթներին հավատարիմ մնալը: Ինձ համար զարմանալի է, որ այդպիսի տնտեսական ծանր պայմաններում հայերը կարողանում են հետաքրքրվել մշակույթով ու հաճախել մշակութային տարբեր օջախներ, ինչպես նաեւ ըստ հնարավորին պաշտպանել, աջակցել արվեստագետներին:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ավանդատուները տուժեցին եւս մեկ անգամ

5 ՓԵՏՐՎԱՐ, DW, RL: Ալբանիայի հարավում գտնվող Վլորա քաղաքում անվտանգության ուժերը ջրանետ տարքերի եւ նախազգուշական կրակոցների օգնությամբ ցրեցին շուրջ 3 հազար խաբված ավանդատուների ցույցը: Ցուցարարները պահանջում էին կառավարության հրաժարականը: Հաղորդվում է, որ ցուցարարներից առնվազն մեկը լուրջ վիրավորվել է: Ցույցը տեղի ունեցավ «Գեալիկա» դրամատան սնանկացման կապակցությամբ: Ալբանիայում վերջին շաբաթների ընթացքում սնանկացան մի քանի խոշոր դրամատներ, որոնք գործում էին բուրգի սկզբունքով եւ խարդախորեն ավանդներ էին կորզում բնակչությունից: Դրա հետեւանքով, հազարավոր ալբանացիներ զրկվեցին իրենց ավանդներից: Երկրի նախագահը խոստացել է մասնակիորեն հատուցել խաբված ավանդատուների վնասը:

Թուրքմենստանը 180 մլն դոլար կստանա գազի դիմաց

5 ՓԵՏՐՎԱՐ, RL: Թուրքմենստանի նախագահ Սափարմուրադ Նիյազովը խոստացավ կրկնապատկել զինվորականների եւ պետական հիմնարկների ծառայողների աշխատավարձերը: Երեկ ելույթ ունենալով Թուրքմենստանի հեռուստատեսությամբ, Նիյազովը հաղորդեց, որ հաջորդ ամսվանից աշխատավարձերը բարձրացնելու նպատակով կհատկացվի շուրջ 92 մլն դոլար: Թուրքմենստանում պետական հիմնարկների ծառայողների ամսական աշխատավարձը միջինում կազմում է 100 հազար մանաթ, ինչը հավասար է գրեթե 20 դոլարի: Նիյազովը խոստացավ, որ աշխատավարձերի բարձրացումը տարադրամի արժեզրկման չի հանգեցնի: Նրա խոսքերով, լրացուցիչ միջոցներ հայթայթելու նպատակով Թուրքմենստանը դրամական տուգանքներ կսահմանի այն պետությունների նկատմամբ, որոնք Թուրքմենստանից բնական գազ են ստանում, սակայն ժամանակին չեն վճարում վառելիքի համար: Նիյազովը հաղորդեց, որ այս տարի Թուրքմենստանը շուրջ 180 մլն դոլար կստանա Ուկրաինայից, Վրաստանից, Հայաստանից եւ Ադրբեջանից: Նիյազովը խոստացավ նաեւ մոտ ապագայում բարձրացնել թոշակները եւ կրթաթոշակները:

Գաղթականներն ԱՄՆ-ում. Անմեղությո՞ւն, թե՞ առեւանգում

Ավանդույթների ու օրենքների բախում պայմանավորված հարսանիքում

Նոյեմբերի 9-ին Նեբրասկա նահանգի Լինկոլն քաղաքում տեղի ունեցավ ավանդական մի հարսանիք: Միացյալ արարողությունը ծրագրել էր Պարսից ծոցի պատերազմի ժամանակ Իրաքից գաղթած 39-ամյա մի մոլլա: Ըստ նախնական պայմանավորվածության, իրաքցին իր 13 եւ 14 տարեկան աղջիկներին ամուսնացնում էր 28 եւ 34-ամյա իրաքցի գաղթականների հետ: Օհայոյից Նեբրասկա տեղափոխված մոլլան ծիսակատարությունը կազմակերպեց ըստ ավանդույթի՝ հրավիրելով միայն մոտ բարեկամներին, որից հետո, սովորույթի համաձայն, նորապսակները իրենց «առաջին գիշերը» նշեցին առանձին, հարեւան տներում: Անախորժությունը սկսվեց մի քանի օր անց, երբ մոլլայի ավագ աղջիկը փախավ: Վրդովված մոլլան եւ փեսան զանգահարեցին աղջկա դպրոց, որն էլ ի պատասխան զանգեց ոստիկանություն: Այստեղ էր, որ մահմեդական սովորությունները բախվեցին Նեբրասկայի օրենքին:

Վիճաբանությունը ցնցեց 170 հազար բնակչությամբ անհոգ համալսարանական քաղաք Լինկոլնը եւ բացահայտեց Միջին Արեւելքի «անապատի նման անծայրածիր մշակութային դատարկությունը»: Ոստիկանությունն ասում է, որ նահանգի օրենքները ոտնահարող ամուսնությունները (ըստ դրա, արգելվում է սեքսը 18-ից բարձր եւ 16-ից ցածր անձանց միջեւ) առավել կատարելագործված ձեւեր են ստացել: Բացի այդ, ավելի հաճախակի են դարձել ամուսինների կողմից բռնի ձեւով սեռական հարաբերությունների մեջ մտած կանանց բողոքները, որն ի դեպ, որպես հանցագործություն միանշանակորեն մերժվում է իրաքցիների կողմից:

Եթե Լինկոլնի բազմաթիվ բնակիչներ անակնկալի են եկել պայմանավորված հարսանիքներից, ապա իրաքցիները նմանապես տարակուսում են օրենսդրական անհարթություններից: Այսպիսի ամուսնությունները, նույնիսկ շատ երիտասարդների միջեւ, ընդունված են մահմեդական աշխարհում: Քաղաքի իրաքյան քուրդ համայնքում ասում են, որ մոլլայի աղջիկները հնազանդորեն են միություն կազմել: «Հարսանիքից մի քանի օր առաջ ես խոսեցի երկու աղջիկների հետ, ասում է 7 երեխաների 30-ամյա մայր Աիդա Ալ-Ղաֆաջին, որն Իրաքում ամուսնացել է 12 տարեկանում: Նրանք երկուսն էլ երջանիկ էին եւ հուզված»: Այնուամենայնիվ, իրաքցիներն ասում են, որ պատրաստ են հարգել իրենց նոր երկրի օրենքները: «Մենք ցնցված ու վրդովված ենք այս հայտարարություններից եւ մտադիր ենք

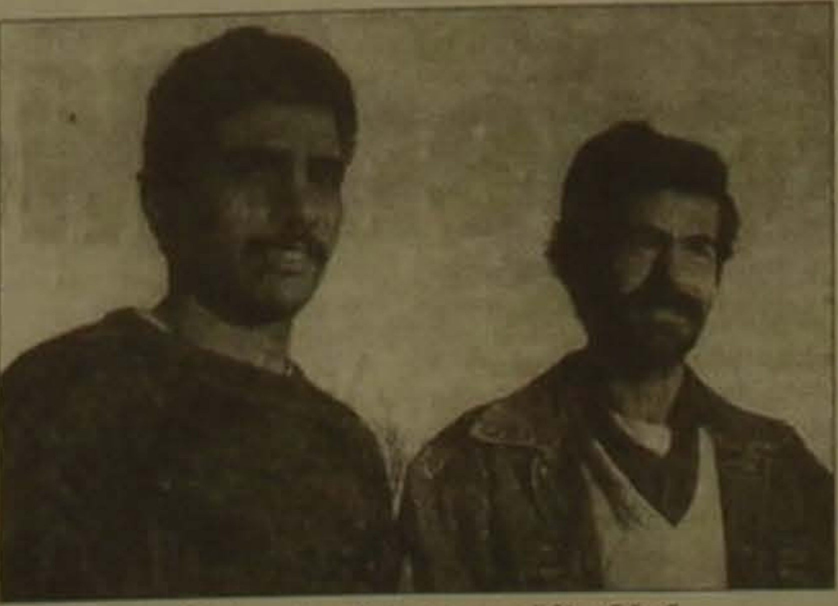

ապագայում ավելի զգույշ լինել նման հարցերում: Խնդիրն այն է, որ մենք իսկապես չգիտեինք օրենքը», ասում է Լինկոլնի իսլամական հիմնադրամի ղեկավար Մոհամեդ Նասիրը:

Սակայն ո՞վ պետք է նրանց ծանոթացնի օրենքներին: Գաղթականի կարգավիճակով իրաքցիները երկրով մեկ վերաբաշխվեցին դաշնային կառավարության կողմից, որը պայմանավորվածություն ունի այնպիսի բարեգործական ընկերությունների հետ, ինչպիսին է Լինկոլնի կաթոլիկ հասարակական ծառայությունը: Նպատակն է՝ համակարգել գաղթականների օրեւանի, ֆինանսական աջակցության, բժշկական խնամքի հարցերը: Ըստ այդ կազմակերպության հայտարարության, «ծառայությունում աջակցություն ստացած բոլոր գաղթականները ենթարկվում են երկրի օրենքներին»: Սակայն աղջիկների հոր իրավաբանի կարծիքով, գաղթականներից միամտություն է պահանջել օրենքների ինքնուրույն ուսուցումը: «Երբ մարդկանց Միացյալ Նահանգներ էինք բերում, կարիք կար կրթելու նրանց եւ ծանոթացնելու մեր օրենքներին եւ ավանդույթներին», ասում է իրավաբանը:

Այժմ Լինկոլնի գաղթականներին սպասում է այլ ճանապարհ՝ կախված դատախազի բարեհաճությունից: Ամուսինները՝ 28-ամյա Մաջեդ Ալ-Թիմիմին եւ 34-ամյա Լաթիֆ Ալ-Հուսաինին մեղադրվում են առեւանգման եւ բռնաբարության հոդվածներով եւ կարող են մինչեւ 50 տարվա բանտարկության ենթարկվել: Նախորոք համաձայնությամբ ամուսնությունում իրենց դերի համար մոլլան եւ կինը կենթարկվեն ավելի փոքր պատժի: Հետաքննության մեջ է նաեւ 20-ամյա Սարհո Ռոջասը, ում մոտ անհայտանալուց հետո հայտնաբերվեց աղջիկներից ավագը: Բոլոր մեղադրյալներն անմեղությունն ապացուցող փաստեր են ներկայացրել:

Լինկոլնի շրջանային իրավաբանը հրաժարվեց որեւէ մեկնաբանություն տալ, թեեւ մեկ այլ իրավաբան ասաց, որ անիրազեկությունը չի ազատում պատասխանատվությունից: «Դուք ապրում եք մեր երկրում, դուք ապրում եք մեր օրենքներով», ասել է նա: Երկարատեւ բանտարկություն սպասող իրաքցիների պաշտպանությանն ուղղված բազմաթիվ արձագանքներ են ստացվել նույնիսկ Սաուդյան Արաբիայից, որտեղ այս իրադարձությունը լուսաբանվել էր թերթերի առաջին էջերում: Միջին Արեւելքի խնդիրներով զբաղվող փորձագետների կարծիքով, իրադրությունը կատարյալ փակուղի է մտել: «Այստեղ մշակույթի եւ սովորույթների խզական անըմբռնում է: Եվ խնդիրն այն է, որ օրենքն այնքան նուրբ չէ մշակութային այսպիսի տարաձայնությունների լուծման համար», ասում է Չիկագոյի համալսարանի պրոֆեսոր Ռաշիդ Խալիդին: Ըստ նրա, Լինկոլնի վերոհիշյալ իրադարձությունը պետք է [illegible] վեր օրենքի շրջանակներից դուրս [illegible] հանդերձ, մեղադրյալների համա[illegible] վիճաբանությունը ավարտվեց մի[illegible] անծանոթ «մշակույթի» եր[illegible] դասարանի հետ հանդիպում[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

«Անդրկարպատների ուկրաինական երգեր» (Մոսկվա, 1968), «Սլավոնների ժողովրդական երաժշտության ակունքներում» (Մոսկվա, 1971) հիմնարար գրքերի հեղինակ Վլադիմիր Հոշովսկին 70-ականների կեսերին Երեւան ժամանեց ոչ իբրեւ հյուր: Արյան կանչը նրան Հայաստան բերեց (Հոշովսկու տատը շուշեցի էր), դա էթնո-երաժշտագիտական գիտաժողով: Երկու գիտաժողովները, ինչպես նաեւ նյութերի հրապարակումը վառ էջ էին Հայաստանի կոմպոզիտորների միության ու Երեւանի կոնսերվատորիայի պատմության մեջ:

Հոշովսկու կազմակերպչական գործունեությունը նրա, իբրեւ հետազոտողի, հիմնական աշխատանքի միայն մի մասն էր: Արդեն մի- (դասակարգելու), սինթեզելու եւ փոխանցելու կարգ»:

Հոշովսկու մեթոդաբանական վերլուծությունը պայմանավորված էր ոչ միայն ժամանակի հրամայականով: Հոշովսկու ֆոլկլորային հետազոտությունները երկու գլոբալ հիմնախնդիրներ են առաջնորդել: Առաջինը ժողովրդական երգերի ծագումն եւ վաղնջական նախօրինակների որոնումն է, երկրորդը

Հայ մշակույթի երախտավորը

Նոր տարվա նախօրեին կյանքին հրաժեշտ տվեց խոշոր երաժշտագետ-ազգագրագետ եւ տեսաբան Վլադիմիր Հոշովսկին (1922-96): Վշտալի լուրը ցավագնորեն արձագանքեց հայ գործընկերների եւ նրան ճանաչողների սրտերում: Հոշովսկին Երեւանում ապրեց տասներկու տարի եւ բեղմնավոր աշխատեց հանուն հայ գիտության եւ մշակույթի:

ճակատագիր էր... Մոռացված նախնյաց հոգիները նրան տուն էին ձգում, ու վիճակված էր հեղաշրջում կատարել բանահյուսագիտության մեջ: 1975-ից մինչեւ 1986 թվականը Հոշովսկին Հայաստանի ԳԱ արվեստի ինստիտուտի աշխատող էր եւ կոմպոզիտորների ու երաժշտագետների միության անդամ: Նա իր շուրջն էր համախմբել երաժշտական գիտության մեջ առաջացած գաղափարների տարածմանը նպաստող համախոհների:

Նրա անձից խանդավառության ու անշահախնդրության էներգիա էր ճառագում: Խանդավառվածությամբ Հոշովսկին կարողացավ կատարելագործել գիտական շփումների ձեւերը, շրջանառության մեջ մտցնել երաժշտագիտության եւ կոմպոզիտորական ստեղծագործության հրատապ հիմնահարցերի շուրջ ազատ բանավեճը: Այդ նպատակով կոմպոզիտորների միությունում գործի դրվեց երաժիշտների համար մշտապես գործող սեմինար, որի ունկնդիրներն են եղել պրոֆեսիոնալներից բացի նաեւ ուսանողները եւ պարզապես երաժշտասերները: Հոշովսկու մանկավարժական խանդավառությունը դրսեւորվում էր Երեւանի կոնսերվատորիայում կարդացած սակավաթիվ դասախոսություններում, ուր նա երիտասարդության առջեւ դուռ էր բացում դեպի նոր գիտական աշխարհ:

Ճշմարիտն ասած ոչ միայն երիտասարդների: Դժվար է գերագնահատել Դիլիջանի ստեղծագործության տանը նրա կազմակերպած գիտաժողովները: 1975 թ.-ին նրա ղեկավարությամբ ընթացավ երաժշտական տեքստերի ալգորիթմային վերլուծության մեթոդական հարցերի առաջին համամիութենական սեմինարը (նյութերը հրատարակվել են Երեւանում երկու տարի անց): Իսկ 1980-ին նույն տեղում Հոշովսկին կազմակերպեց Կլիմենտ Կվիտկայի ծննդյան 100-ամյակին նվիրված միջազգային

Իգոր Մկրտումյանը եւ Վլադիմիր Հոշովսկին

համբավ ունեցող գիտնականը գալով Հայաստան (նրա աշխատությունները հրապարակվել են Չեխոսլովակիայում, Հունգարիայում, Լեհաստանում, Անգլիայում), արդիական գիտելիքների կուլտուրա է սերմանել, բանահյուսական վերլուծության նոր մեթոդների կուլտուրա: ԷՀՄ-երի օգտագործումը բանահյուսության վերլուծության տեխնոլոգիայում դարձավ այդ մեթոդների հիմքը: Մաթեմատիկական մեքենաների ինստիտուտի գիտաշխատողներ Իգոր Մկրտումյանի (այժմ Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի համակարգչային կենտրոնի տնօրեն) եւ Էդվարդ Հակոբյանի (այժմ Պետհամալսարանի աշխատակից) հետ Հոշովսկին մշակել է երաժշտական տեքստերի հայկական համապարփակ կառուցվածքա-վերլուծական կատալոգը (УНСАКАТ): Գիտությունների ակադեմիայի «Լրաբերում» հրատարակված (1979 թիվ 5) վերոհիշյալ մաթեմատիկոսների հետ գրված հոդվածում նշվում է, որ «երաժշտա-բանահյուսական կատալոգը դիտարկվում է որպես տարբեր մշակույթների ժողովրդական երաժշտության մասին տվյալների ինֆորմացիոն վերլուծելու, պահպանելու, վերամշակելու

դրանց համակարգումն է եւ տիպականացումը: Համակարգային վերլուծության փորձը կատալոգն ստեղծելուց հետո Հոշովսկին ներկայացրեց «Գորանի. ժողովրդական երգի տիպաբանության շուրջ» աշխատության մեջ (Երեւան, 1983):

Դրանով չի սպառվում Վլադիմիր Հոշովսկու դերը հայ երաժշտագիտության համար: Նրա շնորհիվ Հայաստանում նմանատիպ մշակումների հիմք դրվեց: Հոշովսկին էր, որ հայ երաժշտագետների գիտակցության մեջ մտցրեց վիճակագրական վերլուծման գաղափարը: Ինչպես բանահյուսության, այնպես էլ պրոֆեսիոնալ երաժշտության հետազոտողները կրել են Հոշովսկու ըմբռնումների բարերար ազդեցությունը, թեեւ յուրովի են դրանք հարմարեցրել եւ մեկնաբանել:

Վլադիմիր Հոշովսկու լուսավոր կերպարը, որում ներդաշնակորեն զուգորդվել են բարձր պրոֆեսիոնալիզմն ու հայրենասիրական սկզբունքայնությունը, հոգեկան նրբությունն ու կարեկցանքը, հայության հոգում կմնա իբրեւ գիտական եւ մարդկային էթիկայի խորհրդանիշ:

ՍՎԵՏԼԱՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Երեւանի կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր

Նոր հեռուստաալիքը՝ առայժմ Երեւանում

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՓԱՍՏ: Արդեն 3 ամիս է, ինչ գործում է «Նաիրյան հանրապետություն» անկախ հեռուստաընկերությունը: Այն եթեր է հեռարձակվում 43-րդ դեցիմետրային ալիքով առավոտյան ժամը 10:00-ից 20:00-ն: Հեռուստաալիքը գործում է Երեւանի համար, սակայն մոտ ժամանակներս հնարավորություն կունենա ընդգրկել ողջ Հայաստանի տարածքը: Ինչպես նշեց հեռուստաընկերության տնօրեն Սերգեյ Նազարյանը, առայժմ ցուցադրվող ֆիլմերին եւ մուլտֆիլմերին շուտով կհավելվեն սեփական հաղորդումները:

Դիքենսը նորովի է մեկնաբանվում

Ինչպես գրում է «Նյուզուիք» հանդեսը, բրիտանացի գրականագետները եւ ընթերցասեր մտավորականությունը ցնցված են «Սեւ սկանդալ. Վիկտորիական ժամանակաշրջանի արձակ գրականության գաղտնի կողմերը» գրքից, որտեղ հեղինակը՝ ամերիկացի պրոֆեսոր Ուիլյամ Ա. Կոհենը Չառլզ Դիքենսի ստեղծագործություններն է մեկնաբանում ներկայացնելով, դրանցում տեղ գտած բազմաթիվ անպարկեշտությունները:

Չնայած գիրքն անցյալ աշուն դրական արձագանքներ է գտել Միացյալ Նահանգներում, այնուամենայնիվ դրա բրիտանական հրատարակությունը պահպանողական անգլիացիներին սարսափ է պատճառել: «Սեւ սկանդալը» ընչախնդրություն է առաջացնում, զգուշացրել է «Օբսերվերը»: Խելագարների տեղը հոգեբուժարանն է»:

Այնուհետեւ, հանդեսը Կոհենի գրքից որոշ օրինակներ է ներկայացնում, որոնք, ըստ հեղինակի, «սեռական բնույթ են կրում»:

Դիքենսը առաջինը չէ, որ գրականագետների մանրազննին ուսումնասիրման է ենթարկվում, որոնց կանոնապահ բրիտանացիները անվանում են «համասեռամոլությունը ուսումնասիրող մաֆիա»:

Ժամանակակից գրականագետները գայթակղված են նոր աշխարհի «գիտություններից», որոնց համաձայն հեղինակներին վերաբերող ուսումնասիրությունները ժամանակ առ ժամանակ ցնցում են աշխարհը. արդյո՞ք Քիփլինգը կանացի շորեր էր հագնում, Ջեյն Օսթինը լեսբուհի՞ էր, Էմիլի Բրոնտեն սադոմազոխիստական սիրահարների կարի՞ք էր զգում: Ո՞վ է հաջորդը:

Ար. Մ.

ՀԱՄԱՌՈՏ

Հրատարակվում է «Հայֆիլմը» ներկայացնող առաջին պատկերագիրքը

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ֆրանսիայում հրատարակվում է «Հայֆիլմ» կինոստուդիան ներկայացնող առաջին պատկերագիրքը, որը ֆրանսիացի պրոդյուսեր Քրիստիան Արդանի եւ «Հայֆիլմի» համագործակցությամբ ստեղծված «Հայ-եվրոպական ընկերակցություն» կազմակերպության աշխատանքի արդյունքն է: Պատկերագիրքը, որը կտարածվի Եվրոպայի 15 երկրներում, ներկայացնում է կինոստուդիայի բազային եւ տեխնիկական հնարավորությունները, հայ կինոգործիչներին: Դրանում զետեղված են կադրեր «Հայֆիլմում» նկարահանված կինոնկարներից, Հայաստանի տեսարժան վայրերի լուսանկարներ:

«Քարեդարան»-ը մտադիր է ստեղծել քարե մշակույթի թանգարան

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայկական ազգային «Քարեդարան» կազմակերպությունը մտադիր է հիմնել քարե մշակույթի թանգարան: Ըստ կազմակերպության նախագահ Սուրեն Այվազյանի, թանգարանում կցուցադրվեն հնագույն ժամանակներում Հայաստանում ստեղծված քարե կոթողներ՝ ժայռապատկերներ, սեպագրեր, արեւային ժամացույցներ, վիշապներ, կներկայացվեն նաեւ տարբեր ժամանակներում ստեղծված խաչքարեր: Ս. Այվազյանի խոսքերով, թանգարանի ստեղծման գործում կազմակերպությունը ակնկալում է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի աջակցությունը:

Ձեռներեցները՝ գրականությանը

Երեկ՝ փետրվարի 6-ին, Հայաստանի Գրողների միության շենքի «Նավզիկե» կաբարեում շնորհանդես էր: «Հայ գրականության բարեկամներ», այսպես է կոչվում հունվարի 10-ին գրանցված միությունը, որի նպատակը մեր ազգային գրականությանն աջակից լինելն է: Սրահում հավաքված գրողներն ու ձեռներեցները բավականին հետաքրքիր կոնտրաստ էին ծնել, եւ ոչ թե «սեւ ու սպիտակ», այլ «խնձորը կանա՞չ է, թե՞ կարմիր» սկզբունքով: Նոր միության կազմավորմանը մեծ օժանդակություն են ցուցաբերել արդյունաբերական տարբեր ձեռնարկություններ, տարբեր ընկերություններ, ինչպես նաեւ Հայ առաքելական եկեղեցին: Մնում է հուսալ, որ նորաստեղծ միությունը իրոք ունակ կգտնվի ֆիքսելու մեր գրականության այսօրվա վիճակը, ինչ-որ կերպ խթանելով նրա վաղվա լուսաբացը:

Վահե Թոփմաջյանի անհատական ցուցահանդեսը Fe-ում

Երեւանի Կամերային թատրոնի Fe պատկերասրահում բացվեց երիտասարդ քանդակագործ Վահե Թոփմաջյանի ցուցահանդեսը: Ներկայացված են տարբեր չափերի մարմարե եւ փայտե քանդակներ, գրաֆիկական աշխատանքներ: Չնայած երիտասարդ տարիքին, Վահեն կարողացել է մասնակցել միջազգային քանդակագործական մի շարք սիմպոզիումների (Հարավսլավիա, Իտալիա, Գերմանիա) եւ մարմարի ու գրանիտի վրա ստեղծել հիշարժան գործեր՝ «Կուժով աղջիկը» (Իտալիա), «Հաղթանակ» (Գերմանիա), «Իմ մուսան» (Հարավսլավիա): Տարիներ շարունակ աշխատելով հոր՝ ճանաչված քանդակագործ Լեւոն Թոփմաջյանի հետ, յուրացրել է նյութը զգալու, նյութի լեզուն հասկանալու հատկանիշները: «Իմ աշխատանքներում ցանկանում եմ այլ խնդիրներ լուծել եւ բնավ չնմանվել հորս: Կարծում եմ, կրկնությունը հետաքրքիր չի լինի ոչ ինձ եւ ոչ էլ շրջապատի համար»: Վահե Թոփմաջյանի աշխատանքներում քնարական այլ մեղեդի է հնչում, նոր սերնդին հասու՝ ինչ-որ տեղ հակասական մեղեդի, որը ժամանակի ընթացքում ամբողջական կդառնա:

«Պատուհան». Նո՞ր հայացք հին աշխարհին

Աբովյան 11-ը վաղուց էր հայտնի՝ մանկական գեղագիտական դաստիարակության կենտրոնի հասցեն փոխված էլ մնում է, պարզապես նույն այդ կենտրոնի թատրոն-լաբորատորիան իրենց տան մեծադիր պատուհաններից մեկը որոշեց դուռ դարձնել՝ «Պատուհան» ցուցանակով: Փետրվարի 5-ին «Պատուհան» թատրոնի պաշտոնական բացման օրը, այդ դռնից ներս մտնողները քիչ չէին: Մոտ 100 տեղանոց դահլիճը լեփ-լեցուն էր. թատրոնի մարդիկ, լրագրողներ, Ֆրանսիայի դեսպանատան աշխատակիցներ՝ դեսպան Միշել Լեգրասի գլխավորությամբ:

Ճոճանակներ, ցանցեր, առաստաղից կախված Աստծո աջ հիշեցնող սպիտակ ձեռք, փողկապներ... Ամենքը իրենց խորհրդանի՞շ, թե խորհրդանիշներով լի բեմ:

Հատված «Պատուհանի» բեմում «Ռոսինանտի» փորձից

Սա՝ առաջին տպավորությամբ, որն անշուշտ բավարար չէ նորաբաց թատրոնի մուտքը գնահատելու համար, թեեւ ներկայացվածը՝ Խաչիկ Չալիկյանի «Ռոսինանտ» բեմադրությունը (ըստ Սերվանտեսի «Դոն Կիխոտի») 20 տարվա կյանք է ապրել գեղագիտական կենտրոնի թատրոն-լաբորատորիայում: Խաչիկ Չալիկյանը «Պատուհանի» գեղարվեստական ղեկավարն է ու բեմադրիչը: Առայժմ թատրոնը հնարավոր է նոր բեմադրիչներ էլ ունենա: 10-12 հոգանոց դերասանական կազմում ոչ միայն երիտասարդ պրոֆեսիոնալներ կան, այլեւ դպրոցահասակներ: Ի՞նչ է ավելացնելու «Պատուհանի» ցուցափեղկը երեւանյան խայտաբղետ հայտագրերի շարքին: «Ֆրանսիայի դեսպանատան եւ Թեքեյան մշակութային միության հետ համագործակցության պայմանավորվածություն կա, տեղեկացնում է թատրոնի տնօրեն Տիգրան Մխոյանը: ԹՄՄ-ի հետ ոչ միայն տարեկան 1-2 ներկայացում, այլեւ հենց «Պատուհանի» բեմում կանցկացվեն մշակութային միության համերգներն ու հանդիպումները: Ըստ Ֆրանսիայի դեսպանատան հետ նախնական պայմանավորվածության, հայ ընթերցողին անծանոթ ֆրանսիացի հեղինակների պիեսներ կթարգմանվեն հայերեն, հատուկ «Պատուհանի» բեմում ներկայացվելու համար: Սա դեսպանատան ֆինանսավորմամբ»:

Կենսունակ կլինի՞ «Պատուհանը», աշխույժ կդառնա՞ քաղաքի կենտրոնում գտնվող կամերային այս սրահը, մարդաշատ կլինի՞, ցույց կտա ապագան: Հուսանք, որ «Բրաբիոնի» կողքին՝ տեղ գրաված այս սրահի լույսերը պակաս պայծառ չեն լինի:

Ան. Հ.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ
Մարզական

ՖՈՒՏԲՈԼ

«Յուվենտուսը» նվաճեց Եվրոպայի վերնագավաթը

100-ամյա պատմություն ունեցող «Յուվենտուսը» լավ դաս տվեց տակավին «պատանի»՝ 24-ամյա «Պարի Սեն-Ժերմենին»

ՀՐԱՅՐ ՆԱԶԱՐՅԱՆ

Եվրոպայի վերնագավաթը ՈՒԵՖԱ-ն հիմնել է 1972 թվին: Այն խաղարկվում է երկու մրցամարտերում հին աշխարհամասի երկրների չեմպիոնների գավաթի (այժմ՝ Չեմպիոնների լիգայի) եւ գավաթակիրների գավաթի մրցաշարերի հաղթողների միջեւ: 1984, 1986 եւ 1991 թվերին պաշտոնական մրցանակը վիճարկվել է մեկ խաղում չեզոք դաշտում: Սովորաբար վերնագավաթի հաղթողը որոշվում է հաջորդ տարի: Այսպես. 1971 թ. առաջին մրցաշարի հանդիպումները կայացել են 1972 թվականին: Վերնագավաթի խաղարկությունները պարբերական չեն եղել մի շարք թիմերի տարբեր պատճառներով խաղերից հրաժարվելու պատճառով:

1996 թվի գավաթակիրը փաստորեն որոշվել էր հունվարի 17-ին Փարիզում: Այն ժամանակ փարիզեցիները անսպասելիորեն ջախջախիչ պարտություն էին կրել 1-6 հաշվով: Երկու հանդիպումների արդյունքով հաղթելու համար պատասխան խաղում նրանց անհրաժեշտ էր 6 գնդակի տարբերությամբ առավելության հասնել մրցակցի նկատմամբ:

Գործնականում դա իրականացնելը գրեթե անհնար էր: Այս հանգամանքն էլ հետք թողեց հանդիպման ընթացքի վրա: Հավանաբար, առաջին խաղակեսում ֆրանսիացի ֆուտբոլիստները դեռեւս բեկում մտցնելու հույս ունեին մրցախաղում: Դա էր պատճառը, որ առաջին 45 րոպեները անցան համեմատաբար հետաքրքիր պայքարում: Թեեւ ֆրանսիացիներն ավելի շատ էին տիրում գնդակին, բայց գործը վճռական հարվածին չէր հասնում: Իտալացիներն առավել սուր էին գրոհում:

> **Եվրոպայի Վերնագավաթ. Պատասխան հանդիպում**
>
> **«Յուվենտուս»** (Տուրին, Իտալիա)–**«Պարի Սեն Ժերմեն»** (Փարիզ, Ֆրանսիա) **3–1 (1–0)**
> Պալերմո, 5 փետրվար, 40000 հանդիսական
> **Մրցավար՝** Ս. Մումենտալեր (Շվեյցարիա)
> **«Յուվենտուս»**. Պերուցցի, Տորիչելլի (Պորինի, 72), Մոնտերո, Ֆերարա, Պեսոտտո, Դի Լիվիո, Տակկինարդի (Լոմբարդո, 66), Զիդան, Յուգովիչ, Պադովանո (Վիերի, 46), Դել Պիեռո:
> **Մարզիչ՝** Մարչելո Լիպպի
> **«ՊՍԺ»**. Լամա, Ալժերինո, Դուե, Դոմի, Քեննեդի, Պուժե, Գերեն (Լերուա, 78), Ռայ, Լեոնարդո (Ալլոու, 79), Լոկո (Կոլենս, 90), Դելի Վալդես:
> **Մարզիչ՝** Ռիկարդո Գոմես
> **Գոլերը՝** Դել Պիեռո (36,67), Ռայ (64՝ 11 մ), Վիերի (90):

Պատահական չէ, որ խաղի 36-րդ րոպեին նրանք բացեցին հաշիվը: Մորենո Տորիչելլին հիանալի փոխանցում կատարեց տուգանային հրապարակում հսկողությունից դուրս մնացած Ալեսսանդրո Դել Պիեռոյին, որն էլ դիպուկ հարվածով գնդակն ուղարկեց դարպասի հեռավոր անկյունը:

Երկրորդ խաղակեսը ակտիվ սկսեցին ֆրանսիացիները: 64-րդ րոպեին «Յուվենտուսի» դարպասապահը կոպիտ հնարքով կասեցրեց «ՊՍԺ»-ի պանամացի ֆուտբոլիստ Դելի Վալդեսի անցումը: Շվեյցարացի մրցավարի նշանակած 11 մ հարվածը հուսալի իրացրեց բրազիլացի Ռայը: Բաց թողած գոլից հետո իտալացիներն ուժեղացրին ճնշումը մրցակցի դարպասին: Արդեն ֆրանսիացի դարպասապահ Բեռնար Լաման էր ստիպված հաճախ միջամտել խաղին, մինչդեռ նրա իտալացի գործընկեր Անժելո Պերուցցին հաճախ «հանդիսատեսի» դերում էր հայտնվում: Իտալացիները հաշվի մեջ առաջ անցան պատասխան գոլից երեք րոպե անց: Կրկին աչքի ընկավ Դել Պիեռոն, որը գեղեցիկ հնարքով գնդակն անցկացրեց դարպասապահ Լամայի վրայով 2-1: Կրկին Ֆրանսիայի չեմպիոնը հայտնվեց հետապնդողի դերում: Մինչեւ խաղավարտ փարիզեցիներին այդպես էլ չհաջողվեց արդյունավետ գրոհ կազմակերպել: Իսկ մրցավարի եզրափակիչ սուլոցից մի քանի վայրկյան առաջ աչքի ընկավ փոխարինման դուրս եկած Քրիստիան Վիերին: Այսպիսով, երկու խաղերի ընդհանուր արդյունքով «Յուվենտուսը» հաղթեց 9-2 եւ նվաճեց պատվավոր գավաթը: Խաղավարտից հետո հանդիպման հերոս Դել Պիեռոն հայտարարեց, թե նախորդ օրը երազում տեսել էր 3-1 հաշիվը, սակայն նա դարձել էր, չգիտես ինչու, ոչ թե երկու, այլ մեկ գոլի հեղինակ: Ի դեպ, իր հիմնադրման 100-ամյակը «Յուվենտուսը» փայլուն նշեց, արժանանալով մրցաշրջանի բոլոր գլխավոր մրցանակներին:

ՌՈՅԹԵՐ-ՖՈՏՈ/ՊՐԵՍ

Իտալացիները տոնում են հաղթանակը

Վերնագավաթի բոլոր հանդիպումները

1972 թիվ «Այաքս» (Ամստերդամ, Հոլանդիա)–«Գլազգո Ռեյնջերս» (Շոտլանդիա)՝ 3-1, 3-2
1973 թիվ «Այաքս» (Հոլանդիա)–«Միլան» (Իտալիա)՝ 0-1, 6-0
1974 թիվ Չի անցկացվել
1975 թիվ «Դինամո» (Կիեւ, ԽՍՀՄ)–«Բավարիա» (Մյունխեն, ԳՖՀ)՝ 1-0, 2-0
1976 թիվ «Անդերլեխտ» (Բրյուսել, Բելգիա)–«Բավարիա» (Մյունխեն, ԳՖՀ)՝ 1-2, 4-1
1977 թիվ «Լիվերպուլ» (Անգլիա)–«Համբուրգ» (ԳՖՀ)՝ 1-1, 6-0
1978 թիվ «Անդերլեխտ» (Բելգիա)–«Լիվերպուլ» (Անգլիա)՝ 3-1, 1-2
1979 թիվ «Նոթինգեմ Ֆորեստ» (Անգլիա)–«Բարսելոնա» (Իսպանիա)՝ 1-0, 1-1
1980 թիվ «Վալենսիա» (Իսպանիա)–«Նոթինգեմ Ֆորեստ» (Անգլիա)՝ 1-0, 1-2
1981 թիվ Չի անցկացվել
1982 թիվ «Աստոն Վիլլա» (Բիրմինհեմ, Անգլիա)–«Բարսելոնա» (Իսպանիա)՝ 0-1, լր. ժ. 3-0
1983 թիվ «Աբերդին» (Շոտլանդիա)–«Համբուրգ» (ԳՖՀ)՝ 0-0, 2-0
1984 թիվ «Յուվենտուս» (Տուրին, Իտալիա)–«Լիվերպուլ» (Անգլիա)՝ 2-0
1985 թիվ Չի անցկացվել
1986 թիվ «Ստյաուա» (Բուխարեստ, Ռումինիա)–«Դինամո» (Կիեւ, ԽՍՀՄ)՝ 1-0
1987 թիվ «Պորտո» (Պորտուգալիա)–«Այաքս» (Հոլանդիա)՝ 1-0, 1-0
1988 թիվ «Մեխելեն» (Բելգիա)–ՊՍՎ «Էյնդհովեն» (Հոլանդիա)՝ 3-0, 0-1
1989 թիվ «Միլան» (Իտալիա)–«Բարսելոնա» (Իսպանիա)՝ 1-1, 1-0
1990 թիվ «Միլան» (Իտալիա)–«Սամպդորիա» (Իտալիա)՝ 1-1, 2-0
1991 թիվ «Մանչեստեր Յունայտեդ» (Անգլիա)–«Ցրվենա զվեզդա» (Բելգրադ, Հարավսլավիա)՝ 1-0
1992 թիվ «Բարսելոնա» (Իսպանիա)–«Վերդեր» (Բրեմեն, Գերմանիա)՝ 2-1, 1-1
1993 թիվ «Պարմա» (Իտալիա)–«Միլան» (Իտալիա)՝ 0-1, լր. ժ. 2-0
1994 թիվ «Արսենալ» (Լոնդոն, Անգլիա)–«Միլան» (Իտալիա)՝ 0-0, 0-2
1995 թիվ «Սարագոսա» (Իսպանիա)–«Այաքս» (Հոլանդիա)՝ 1-1, 0-4
1996 թիվ «Պարի Սեն Ժերմեն» (Ֆրանսիա)–«Յուվենտուս» (Իտալիա)՝ 1-6, 1-3

ՕԼԻՄՊԻԱԿԱՆ ՕՐԵՐ

Հայաստանի պատվիրակությունը մեկնեց Շվեդիա

Օրերս Շվեդիայի Սանդսվալլ քաղաքում կսկսվեն Եվրոպայի երիտասարդական ձմեռային օլիմպիական օրերը: Հին աշխարհամասի տարբեր երկրների պատվիրակների ուժերը կչափեն 7 մարզաձեւերում՝ սահողակով հոկեյ, չմշկավազք, շորտ-տրեկ, գեղասահք, բիաթլոն, լեռնադահուկային սպորտ եւ դահուկավազք: Մրցումների կարեւորության մասին է խոսում այն հանգամանքը, որ դրանք կանցկացվեն ՄՕԿ-ի հովանավորությամբ եւ կոչված են նպաստելու երիտասարդական սպորտի զարգացմանն ու Եվրոպայում երիտասարդների համագործակցությանը: Օրերի բացման հանդիսավոր արարողությանը ներկա է գտնվելու ՄՕԿ-ի նախագահ, մարկիզ Խուան Անտոնիո Սամարանչը:

Սպորտվարչության լրատվական ծառայությունից հայտնեցին, որ այսօր Շվեդիա մեկնեց Հայաստանի պատվիրակությունը: Մեր հանրապետության մարզական պատիվը կպաշտպանեն մենասահորդներ Մերինե Թադեւոսյանն ու Էդգար Գրիգորյանը (որն, ի դեպ, հայկական պատվիրակության դրոշակակիրն է), լեռնադահուկորդներ Էդգար Սողոմոնյանը, Արմեն Սահակյանը եւ Վիգեն Հարությունյանը:

Հայ լեռնադահուկորդները մրցապարեզ դուրս կգան մեկ շաբաթից

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայաստանի լեռնադահուկային սպորտի հավաքականը, որը ներկայումս գտնվում է Իտալիայի Սեստրիերե ալպիական քաղաքում, նախապատրաստվում է մեկնարկի այստեղ ընթացող աշխարհի առաջնությունում. Արսեն, Սեյրան, Արթուր եւ Արման Հարությունյանները մրցապարեզ դուրս կգան մեկ շաբաթից:

Հայաստանի պատվիրակության ղեկավար, ՀՀ լեռնադահուկային սպորտի ֆեդերացիայի փոխնախագահ Ալֆրեդ Վարդանյանն Արմենպրեսի թղթակցին տեղեկացրեց, որ լեռնադահուկորդների հիմնական նպատակն է լինելու անցյալ տարի իսպանական Սիերրա-Նեվադա քաղաքում ցույց տված արդյունքները պահպանելն ու բարելավելը՝ բարձրացնելով Հայաստանի լեռնադահուկային սպորտի միջազգային գործակիցը:

Հիշեցնենք, որ անցյալ տարի հայ լավագույն լեռնադահուկորդ Արսեն Հարությունյանը տեղ գրավեց առաջին 40 մարզիկների ցանկում:

Գրիգորյանը զիջում է դիրքերը

Սպորտվարչության լրատվական ծառայությունից տեղեկացանք, որ Մոսկվայի «Կռիլատսկի» հեծանվահրապարակում շարունակվող հրապարակային հեծանվավազքի Ռուսաստանի բաց առաջնության 4-րդ օրը Գրիգոր Գրիգորյանը զիջեց առաջատարի իր դիրքերը: Խմբային մրցավազքում ա[յդ] վերջնագիծը հատեց ցույց տալով 7-րդ արդյունքը: Իսկ առաջինը ճանաչվեց օլիմպիական չեմպիոն Ալեքսանդր Կրիչենկոն: Ընդհանուր հաշվարկում Գրիգորյանը զբաղեցնում է երկրորդ տեղը:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Պանկրատովի համաշխարհային ռեկորդն անվավեր համարվեց

Լողի միջազգային ֆեդերացիան չեղյալ համարեց ռուսաստանցի Դենիս Պանկրատովի համաշխարհային նվաճումը, որը նա սահմանել էր Իտալիայում անցկացվող աշխարհի գավաթի խաղարկության հերթական փուլում, բատերֆլայով 100 մ մրցասարածությունում: Նման որոշման պատճառ է հանդիսացել խթանիչային ստուգման բացակայությունը 25 մետրանոց լողավազանում: Հիշեցնենք, որ անցյալ տարի նույն պատճառով չէր գրանցվել Պանկրատովի մեկ այլ համաշխարհային ռեկորդ: Նույն մրցաձեւում, սակայն կանանց մեջ, ամենաարագն էր ռուսաստանցի Նինա Ժիվանեցկայան:

Առաջատարների շարքում նեղվածք է

Իսպանական Լինարես քաղաքում անցկացվող շախմատի միջազգային մրցաշարի 2-րդ տուրում խաղարկվող 6 պարտիաներից միայն երկուսը արդյունավետ ավարտվեցին: Պրեդրագ Նիկոլիչը (Բոսնիա եւ Հերցեգովինա) պարտության մատնեց Իսպանիայի թիմից հանդես եկող Ալեքսեյ Շիրովին, որը երկրորդ պարտությունը կրեց, իսկ ռուսաստանցի Վլադիմիր Կրամնիկը հաղթեց հոլանդացի Յարեն Պիկետին: Արհեստավարժ շախմատային ասոցիացիայի վարկածով աշխարհի չեմպիոն ռուսաստանցի Գարրի Կասպարովը ոչ-ոքի խաղաց Ալեքսեյ Դրեեւի հետ եւ վաստակելով 1,5 միավոր առաջին տեղն է կիսում իր հայրենակից Վլադիմիր Կրամնիկի, անգլիացի Մայքլ Ադամսի, բուլղարացի Վեսելին Թոփալովի ու հունգարուհի շախմատիստ Յուդիթ Պոլգարի հետ:

Մրցակիցներն առայժմ բարեհամբույր են

ՌՈՅԹԵՐ-ՖՈՏՈ/ՊՐԵՍ

Օրերս կայացավ Մայք Թայսոնի եւ Էվանդեր Հոլիֆիլդի մամուլի ասուլիսը, որի ընթացքում պաշտոնապես նշվեց այս բռնցքամարտիկների միջեւ ռեւանշ-մրցամարտ անցկացնելու մասին: Այն նախատեսված է մայիսի 3-ին: Անցյալ տարվա նոյեմբերին Հոլիֆիլդն նոկաուտի ենթարկելով Թայսոնին, նրանից խլեց բռնցքամարտի համաշխարհային ասոցիացիայի վարկածով աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը: Բացի սովորական հայտարարություններից, թե [illegible] աշխարհի լավագույն բռնցքամարտիկներն են, Մայքը եւ Էվանդերը փոխադարձ սիրալիրություններ փոխանակեցին՝ ռինգում կրկին հանդիպելու հնարավորության համար, ինչը զարմանալի չէ, քանզի մասնագետների կարծիքով, սույն մենամարտը միայն [illegible]ին կբերի 35 մլն դոլար, [illegible]ին՝ մի փոքր ավելի՝ 2[illegible] [illegible]լար:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ՏԱՋԻԿՍՏԱՆ

Միջազգային մարդասիրական օրենքի կոպիտ խախտում

Փետրվարի 5-ի ուշ երեկոյան Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի (ԿԽՄԿ) Դուշանբեում տեղակայված պատվիրակությունը տեղեկացավ, որ իր ներկայացուցիչներից երկուսը՝ մեկ արտասահմանցի պատվիրակ եւ տեղացի մեկ աշխատակից, պատանդ են վերցվել Ներքին Գարմ հովտում տեղացի մի հրամանատարի կողմից: Առայժմ ոչ մի մեկնաբանություն չի արվել, եւ ոչ էլ որոշակի պահանջներ են ներկայացվել:

Նույն հրամանատարը մինչ այդ պատանդ էր վերցրել ՄԱԿ-ի՝ Տաջիկստանում տեղաբաշխված դիտորդական առաքելության 5 անդամների, ինչպես նաեւ ռուսական մամուլի հինգ ներկայացուցիչների:

ԿԽՄԿ ներկայացուցիչները վերադառնում էին Տավիլդարա խաղաքից, ուր մեկնել էին ուսումնասիրելու հակամարտությունից տուժած բնակչության կարիքները՝ նրանց շուտափույթ օգնություն ցուցաբերելու նպատակով:

ԿԽՄԿ-ն եւ ՄԱԿ-ը խստորեն դատապարտում են Միջազգային մարդասիրական օրենքի ոտնահարման այս աղաղակող դեպքը, որը ոչ այլ ինչ է, եթե ոչ ագրեսիա՝ ուղղված անմիջապես նրանց դեմ, ովքեր հակամարտության գոտում են գտնվում ռազմական գործողություններից տուժածներին օգնելու նպատակով:

ԿԽՄԿ-ն եւ ՄԱԿ-ի դիտորդների խումբը տարածաշրջանի բոլոր ազդեցիկ ուժերին կոչ են անում ձեռնարկել հնարավոր ամեն փայլ՝ ապահովելու բոլոր պատանդների շուտափույթ ազատ արձակումը:

ԿԽՄԿ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՊԱՏՎԻՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՄԼՈ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Տաջիկստանում նոր պատանդներ

6 ՓԵՏՐՎԱՐ, RL, DW, RFI. Այսօր առավոտյան Տաջիկստանում ՄԱԿ-ի աշխատակիցների նոր խումբ առեւանգվեց: Դա պատահեց այն ժամանակ, երբ նախագահ Ռահմոնովը բանակցություններ էր սկսել այն զինյալների հետ, որոնք արեւելյան Տաջիկստանում 12 պատանդ են պահում: Լրագրողների հաղորդագրությունների համաձայն մի նիգերիացի եւ ՄԱԿ-ի 3 տեղացի աշխատակիցներ գտնվում էին Դուշանբեի կենտրոնում, ծառայողական 2 ավտոմեքենաներում, երբ խզվեց կապը նրանց հետ: Առեւանգողների ինքնությունը դեռեւս չի պարզված: Այս շաբաթ, ավելի վաղ, զինված ապստամբների մի խումբ առեւանգել էր 12 մարդ, այդ թվում ՄԱԿ-ի՝ 5, եւ Կարմիր խաչի 2 աշխատակիցների եւ 5 լրագրողի: Ապստամբների հրամանատարը պահանջում է թույլատրել իր խմբավորման անդամներին Աֆղանստանից Տաջիկստան վերադառնալ: Ժնեւից հաղորդվում է, որ նոր պատանդները պահվում են նախկինում առեւանգվածների հետ, իսկ պատանդներից մեկին՝ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի թղթակից Գալինա Գրիգորեւային հաջողվել է կապվել իր գործակալության մոսկովյան կենտրոնակայանի հետ եւ հաղորդել, որ պատանդ 4 լրագրողները ողջ եւ առողջ են: Տաջիկստանի նախագահ Ռահմոնովը հանդիպեց հանրապետությունում ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի ներկայացուցիչ Դիտրիխ Մերի, Միջազգային Կարմիր խաչի կոմիտեի ներկայացուցչության ղեկավար Թոմաս Մերկելբախի, Ռուսաստանի դեսպան Եվգենի Բելովի հետ եւ հայտնել իր մտահոգությունը միջազգային կազմակերպությունների եւ լրագրողների դեմ ուղղված գործողությունների առակցությամբ, պատմեց, թե ինչ է ձեռնարկում հանրապետության կառավարությունը պատանդներին ազատելու նպատակով:

ԱՆԿԱՐԱ

Թուրքիան կընդդիմանա ՆԱՏՕ-ի ընդլայնմանը

6 ՓԵՏՐՎԱՐ, RL, BBC, RFI. Թուրքիայի վարչապետ Նեջմեթդին Էրբաքանն այսօր հայտարարեց, թե Անկարան կընդդիմանա ՆԱՏՕ-ի ընդլայնմանը դեպի արեւելք, եթե Եվրամիությունը շարունակի խոչընդոտել Թուրքիայի լիիրավ անդամակցությանն այդ կազմակերպությանը: ՆԱՏՕ-ի գլխավոր քարտուղար Խավիեր Սոլանայի հետ այսօր Անկարայում կայացած հանդիպման ժամանակ Էրբաքանն ասաց, թե այդ սպառնալիքը, որն առաջին անգամ անցած շաբաթ հնչել է արտգործնախարար Թանսու Չիլլերի կողմից, Թուրքիայի իշխանությունների, այլ ոչ թե զուտ Չիլլերի տեսակետն է: Թուրքիան մտահոգված է, որ Եվրոպական միությունը դուրս է թողել Անկարային այն 11 հնարավոր թեկնածուների ցուցակից, որոնք լիիրավ անդամություն են հայցում: Սպասվում է, որ հուլիսին ՆԱՏՕ-ն կանվանի այն նոր անդամներին, որոնց հետ բանակցություններ պետք է սկսվեն դաշինքին անդամակցելու վերաբերյալ: Սակայն ընդլայնման գործնական ծրագիրը պետք է հաստատվի ՆԱՏՕ-ի յուրաքանչյուր անդամի կողմից: ՆԱՏՕ-ի ներկայացուցիչները սակայն չեն հավատում, որ Թուրքիան դեմ հանդես կգա այդ կազմակերպության ընդլայնմանը, քանի որ Թուրքիան միշտ էլ ՆԱՏՕ-ի հավատարիմ դաշնակիցն է եղել: Իսկ ինչ վերաբերում է Թուրքիայի անդամակցությանը Եվրամիությանը, ապա Խավիեր Սոլանան Անկարային փորձի բացատրել, որ այդ հարցը ՆԱՏՕ-ի իրավասություններից դուրս է: Եվրամիության ներկայացուցիչներն, իրենց հերթին, դժգոհում են, որ Թուրքիան չլինելով դեռեւս Եվրամիության անդամ, արդեն իսկ շանտաժի է դիմել եւ սպառնում է վետոյով: Ուրեմն կոնսենսուսի սկզբունքով աշխատող Եվրամիությունը չի ցանկանա ունենալ այդպիսի անդամ:

Այսօրվա «Ֆիգարոն» գրում է, որ Փարիզում Ֆրանսիայի եւ Ռումինիայի նախագահների երեկ տեղի ունեցած հանդիպումից հետո Ֆրանսիան հայտարարեց, թե աջակցելու է Ռումինիային ՆԱՏՕ ընդունվելու հարցում, ընդ որում Ռումինիան ցանկանում է ընդունվել առաջինների շարքում: Ռումինիային այդ հարցում աջակցում են նաեւ Թուրքիան, Հունաստանը եւ Իտալիան: Մնում է համոզել Գերմանիային եւ Միացյալ Նահանգներին: Մինչ այժմ խոսք էր գնում միայն 3 երկրների առաջնահերթ ընդունման մասին՝ Լեհաստանի, Չեխիայի եւ Հունգարիայի:

Թուրքիայի խորհրդարանը մերժել է Չիլլերին հետաքննության ենթարկելը

ԱՆԿԱՐԱ, 6 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՏ. Չորեքշաբթի օրը Թուրքիայի խորհրդարանը 269 - 259 ձայների հարաբերակցությամբ մերժել է արտաքին գործերի նախարար Թանսու Չիլլերի դեմ կաշառակերության մեղադրանքները հետաքննելու նպատակով հանձնաժողով ստեղծելու ընդդիմության առաջարկը: Այդ հարցը դրվել էր կրկնակի քվեարկության այն բանից հետո, երբ անցյալ շաբաթ կայացած քվեարկության ժամանակ հայտնաբերվել էին որոշ խախտումներ:

Արաֆաթը եւ Նաթանյահուն կհանդիպեն առաջիկա կիրակի

ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ, 6 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՏ. Ակնկալվում է, որ Իսրայելի վարչապետ Բենիամին Նաթանյահուի եւ Պաղեստինի ղեկավար Յասեր Արաֆաթի հանդիպումը, որ հետաձգվել էր 73 զինծառայողների մահվան պատճառ դարձած երկու ուղղաթիռների պայթյունի հետեւանքով, կկայանա առաջիկա կիրակի օրը: Այդ մասին չորեքշաբթի օրը Ղազայում հայտարարել է Արաֆաթի օգնականներից մեկը: Նաթանյահուի կաբինետը այս նոր ամսաթիվը անմիջականորեն չի հաստատել:

Հնդկաստանը կրկին Պակիստանին առաջարկում է երկխոսություն սկսել

ՆՅՈՒ ԴԵԼԻ, 6 ՓԵՏՐՎԱՐ, ՆՏ. Հինգշաբթի օրը Հնդկաստանի վարչապետ Գովդան հայտարարել է, որ Հնդկաստանը կրկին առաջ կքաշի Պակիստանի հետ բոլոր առաջնային հարցերի շուրջ երկխոսություն վերսկսելու առաջարկությունը, երբ Պակիստանի Մուսուլմանական լիգայի առաջնորդ Նավազ Շարիֆի գլխավորած նոր կառավարությունը անցնի իշխանության գլուխ: Ընտրարշավ եւ Մավրիկիա կատարած մեկշաբաթյա այցից հետո Դելիի օդանավակայան ժամանելով Գովդան թղթակիցներին ասել է. «Հենց որ պարոն Շարիֆը անցնի իշխանության գլուխ, Հնդկաստանը պաշտոնական հաղորդակցություններ կսկսի: Իմ արտաքին գործոց նախարարը լիովին համագործակցելու է Պակիստանի հետ պաշտոնական մակարդակի քննարկումներ անցկացնելու գործում»:

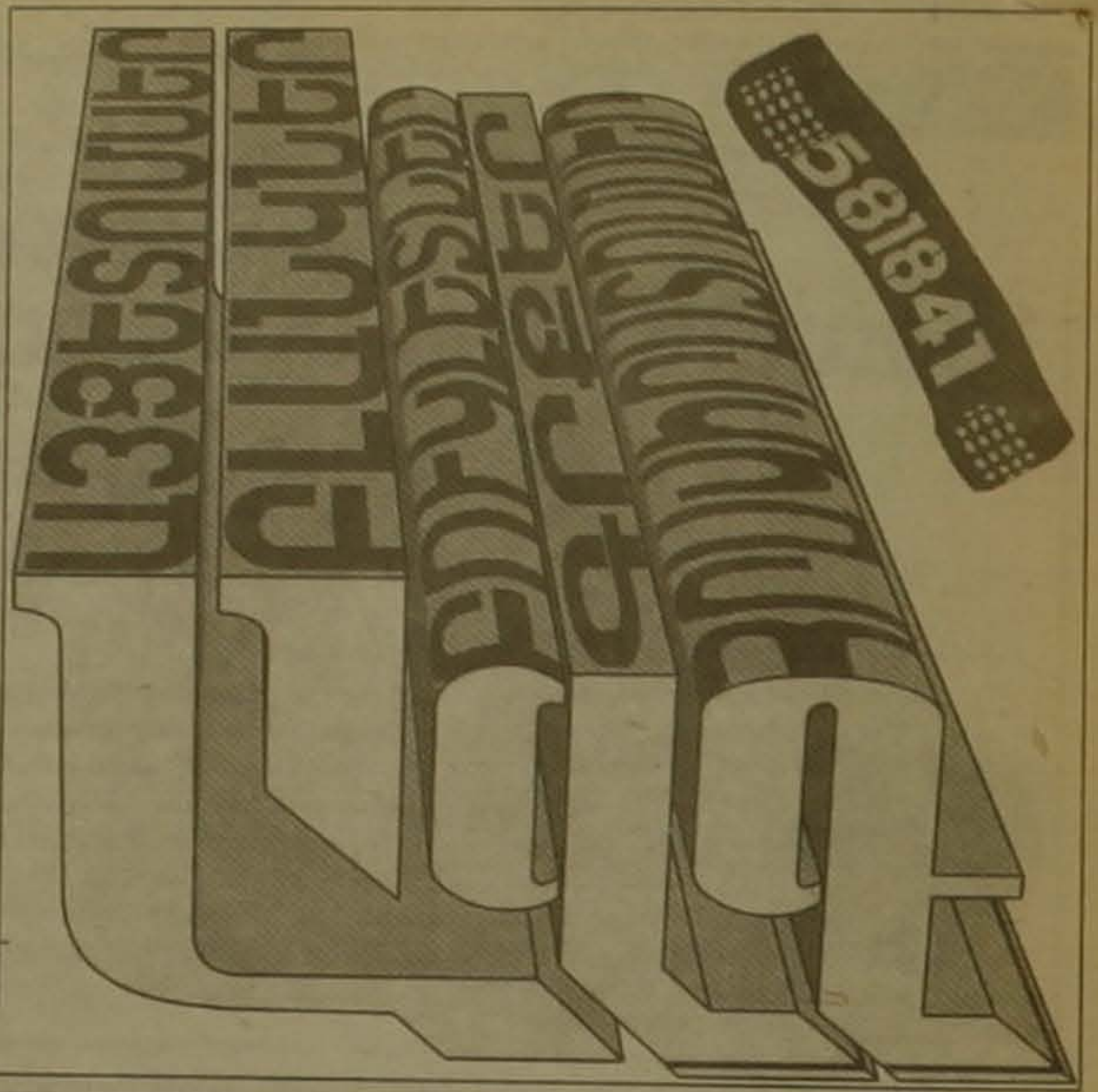

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կազմակերպությունը առաջարկում է լիբանանյան բարձրորակ **հալվա եւ թահին:**

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել 77-27-50 եւ 56-56-68 (ժամը 18:00-ից հետո):

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ունեմ **Վազ 21063** մակնիշի ավտոմեքենա: Ցանկանում եմ աշխատել որեւէ գրասենյակի կամ մասնավոր անձի համար:

Զանգահարել 52-59-87, ժամը 18-20-ը. Սուրենին

«ՍԱՐԴԱՐԱՊԱՏ» ՍՊԸ

առաջարկում է ձեզ 7, 14 եւ 21 օրվա շրջագայություն

ԲԵՅՐՈՒԹ

Կազմակերպում է այցելություններ Լիբանանի տեսարժան վայրերը եւ հաճելի ժամանց:

Ուղեգրի արժեքը 400 դոլարին համարժեք դրամ:

Դիմել «Էրեբունի» հյուրանոց, II մասնաշենք, 327 սենյակ:

Հեռ. 56-05-82

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

4 սենյականոց բնակարան, (ընդհ. մակ. 95 քմ, բնակ. մակ. 65 քմ) քարե շենքի 4-րդ հարկում: Ունի վերնահարկ (45 քմ): Ընդ. ընդհ. մակ. 140 քմ է: Գտնվում է Աջափնյակում Հանր. հիվանդանոցի մոտ:

Հեռ.՝ 581841, 342586

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

2 սենյականոց բնակարան 5 հարկանի քարե շենքի 1-ին հարկում, Դեմիրճյան 17 շենք:

Հեռախոսներ՝ 58-18-41, 52-30-56

ՏՐՎՈՒՄ Է ՎԱՐՁՈՎ

բենզինի լցավորման կրպակ (3-րդ մասում):

Զանգահարել 52.16.87 Տիգրանին

ՏՐՎՈՒՄ Է ՎԱՐՁՈՎ

ավտոտնակ Սեւաստոպոլյան փողոցում (Կիեւյանին զուգահեռ):

ՀԵՌ.՝ 27-43-49

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Առանձնատուն, 80 քառ. մ նկուղ-ավտոտնակով եւ երկու բնակելի հարկով (առանց ներքին հարդարանքի), «Զվարթնոց» կինոթատրոնի մոտակայքում (Մոնումենտ): Կա նաեւ մրգատու ծառերով փոքրիկ այգի:

Զանգահարել 27 22 57 ժամը 10-16, 58 33 26 ժամը 18-23

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԳՈՐԾՈՂ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌԱՋԱՐԿԻ ԵՎ ՊԱՀԱՆՋԱՐԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԵՌԱԽՈՍՈՎ. 589167, 581351

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 511. Տպաքանակը 3000. Ստորագրված է տպագրության 6. 02. 1997. Գինը 100 դրամ

digitised by A.R.A.R.@